

№ 209 (2709) ■ П'ятниця, 9 листопада 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1794 р. Помер Григорій Сковорода, філософ і письменник. ■ 1912 р. Народився режисер театру і кіно Віктор Івченко (фільми «Іванна», «Лісова пісня», «Гадюка» та ін.). ■ 1921 р. В Маріуполі народився Віктор Чукарін, видатний гімнаст, дворазовий олімпійський чемпіон. ■ 1961 р. Місто Сталіно перейменовано на Донецьк. ■ 1976 р. Створено Українську Гельсінську групу. ■ 1989 р. Керівництво НДР відкрило кордони з ФРН і Західним Берліном. Почався демонтаж Берлінської стіни. ■ 1995 р. Україна стала членом Ради Європи.

Наша мета — Євросоюз

«Україна вже заявила про свій стратегічний вибір — входження до Європейського союзу. Наш парламент працює над адаптацією українського законодавства до європейського», — зазначив під час зустрічі з міністром закордонних справ Іспанії Юзепом Піке Перший заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук. Під час візиту між українською та іспанською сторонами було підписано дві угоди: «Про науково-технічне співробітництво» та «Про боротьбу з тероризмом». Віктор Медведчук наголосив, що особливо актуальною для України є науково-технічна угода, а саме — розділ, у якому йдеться про захист інтелектуальної власності. Він підкреслив, що на розгляді у Верховній Раді низка законопроектів, які передбачають захист інтелектуальної власності в Україні. Пан Піке на це відповів, що стабільність та процвітання України є дуже важливим чинником для ЄС.

(Закінчення на 7-й стор.)

Майбутні вибори можуть стати кращими

Україна зацікавлена в присутності іноземних спостерігачів під час передвиборного марафону і на самих виборах. Про це заступник Голови Верховної Ради України Степан Гавриш заявив на зустрічі з директором Бюро демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ Жераром Штудманом.

Жерар Штудман підкреслив, що майбутні вибори можуть стати кращими в історії України, і поінформував український парламент про те, що загалом новий Закон про вибори вони оцінюють позитивно. А щодо його офіційної оцінки і зауважень, то їх буде зроблено найближчим часом. Він також заявив: постійна місія спостерігачів від ОБСЄ прибуде до України на початку лютого, щоб спостерігати за передвиборним марафоном. На самі вибори прибудуть кількасот спостерігачів, які складуть загальну місію спостерігачів від ОБСЄ та від Парламентської асамблеї ОБСЄ, Ради Європи. Наступного після виборів дня вони зберуть прес-конференцію, на якій ознайомлять усіх зі своїми висновками.

У номер !

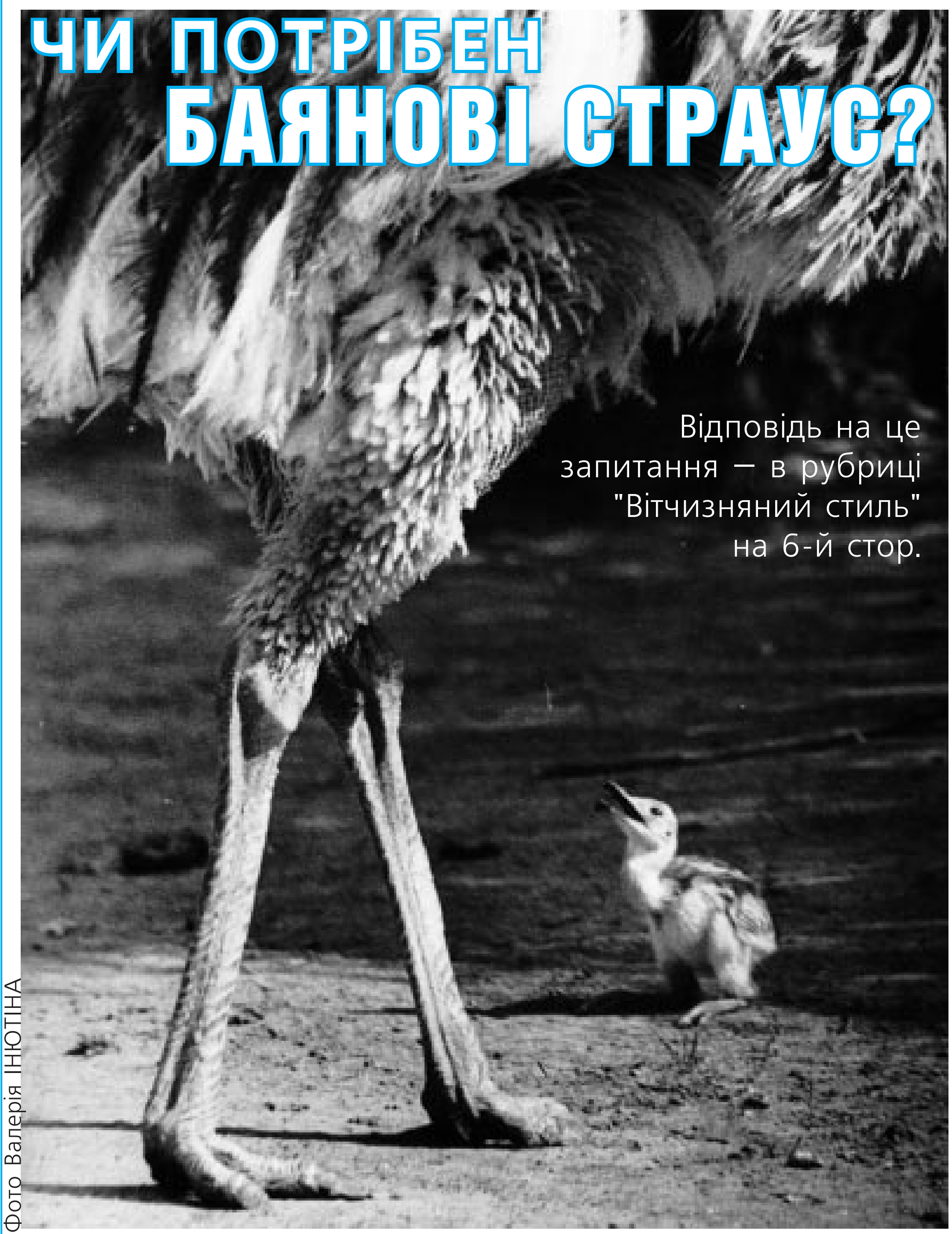

Фото Валерія ІНЮТІНА

Військові ешелони підуть на схід?

Комітет Верховної Ради з питань будівництва, транспорту і зв'язку рекомендував парламентові прийняти в цілому проект закону «Про рішення Президента України про допуск на територію України підрозділів миротворчих контингентів збройних сил Російської Федерації для їх транзитного переміщення залізничним транспортом»

Ухвалення документа парламентом дозволить транзитне переміщення через територію України підрозділів збройних сил, що повертаються в Російську Федерацію в рамках заходів з реформування військового миротворчого контингенту Росії у Боснії і Герцеговині та в Союзній Республіці Югославія (Косово). Планується, що в період до 30 листопада ешелони з російськими військовими формуваннями прямуватимуть транзитом від станції Чоп до східних кордонів України з Росією.

(Закінчення на 2-й стор.)

Врожай-2002

Знов погода підвела

На Черкащині з 280 тисяч гектарів посіяної озимої пшениці зійшло лише 187 тисяч. Якщо найближчими днями лани не отримають живильної вологи, то весною доведеться пересівати близько 13 відсотків озимини. Цей невтішний прогноз роблять в облсільгоспуправлінні. І додають: такого щедрого врожаю, як нинішнього року, в наступному вже не буде за будь-яких обставин. Тому виграють ті господарники, котрі притримають нині зібране збіжжя, **повідомляє наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.**

P. S. **Кучма звільнив Єханурова з посади першого заступника глави адміністрації Президента**

Військові ешелони підуть на схід?

У комітетах ВР

(Початок на 1-й стор.).

Залізницею буде перевезено військовослужбовців, членів їхніх сімей, важке озброєння, артилерійську техніку, стрілецьку зброю, автомобільну техніку та інше військове майно. Під час транзиту територією України не передбачається вивантаження з ешелонів військової техніки та особового складу. Фінансове забезпечення транзиту здійснюватиметься Російською Федерацією. У рішенні Комітету ВР з питань будівництва, транспорту і зв'язку зазначається, що такий транзит не суперечить національним інтересам, законодавству України та її міжнародним зобов'язанням.

Раніше законопроект підтримали Комітет ВР з питань національної безпеки і оборони та Комітет ВР у закордонних справах.

Як передбачено проектом розкладу засідань Верховної Ради України на 15 листопада, цього дня народним депутатам запропонують визначитися щодо підтримки проекту закону «Про рішення Президента України про допуск на територію України підрозділів миротворчих контингентів збройних сил Російської Федерації для їх транзитного переміщення залізничним транспортом».

Водночас, як повідомили в апараті парламенту, жодного іншого законопроекту щодо наземного транспортування територією України іноземних підрозділів військовослужбовців, військової техніки, зброї, а також гуманітарних вантажів, що належали б державам «міжнародної антитерористичної коаліції», у Верховній Раді України не зареєстровано.

У понеділок, 5 листопада, заступник Голови Верховної Ради України Степан Гавриш під час прес-конференції підтвердив, що «стосовно прийняття чи ініціювання (подібного проекту закону. — **І. у.**) ніхто до парламенту не звертався». С. Гавриш також зазначив, що «особисто не бачив» такого документа і «до розгляду парламентом він не передбачений».

Інформаційне управління ВР.

Ціна хліба — політичне питання

ЗАЯВА депутатської групи «Трудова Україна» у Верховній Раді України щодо необхідності зниження в Україні цін на хлібобулочні вироби

Депутатська група «Трудова Україна» висловлює глибоку стурбованість ситуацією, що склалася в країні із формуванням цін на хлібобулочні вироби.

Як відомо, цьогорічні зусилля українських селян увінчалися рекордним врожаєм зернових — зібрано 42 мільйони тонн високоякісного збіжжя. Здобутки трудівників села дали підстави сподіватися на відповідні позитивні зрушення і в інших галузях економіки, зокрема в харчовій промисловості, де продовольче зерно є головним виробничим чинником. До того ж у засобах масової інформації не раз декларувалося, що великий врожай неодмінно зумовить падіння цін на хлібобулочні вироби. Але цього, на жаль, не сталося.

Реальна ситуація складається таким чином, що ринкова ціна на продовольче зерно порівняно з минулим роком зменшилася в середньому на 35—40 відсотків, а ціна борошна, яке закуповується для хлібопекарських підприємств, зменшилася лише на 13—15 відсотків. На Донеччині і Черкащині здешевлення борошна взагалі не відбулося. А в Запорізькій, Івано-Франківській та Тернопільській областях ціни на борошно з нового врожаю навіть зросли на 3,6, 7,0 і 8,6 відсотка відповідно.

Остаточним результатом такої не зрозумілої для простого громадянина «економічної стратегії» є зниження ціни на хлібобулочні вироби в середньому по Україні лише на 7—8 відсотків. У деяких областях ціни на хліб або не знизилися, або навіть виросли. І це в умовах, коли решта чинників ціноутворення практично не змінилися.

На тверде переконання членів депутатської групи «Трудова Україна», така цінова політика у найважливішому секторі харчової промисловості — виробництві хліба — є грабіжницькою, не витримує жодної критики і має бути негайно переглянута.

За оцінками фахівців, головними причинами, які стримують розв'язання цього, без перебільшення, політичного питання, є невиправдано велика дистанція від безпосереднього виробника борошна до хлібопекарських підприємств, численні здирники-посередники, а також відсутність ефективних економічних важелів регулювання цін у цій важливій галузі. Не зайняли принципової позиції і відповідні органи влади на місцях.

Депутатська група «Трудова Україна» стверджує: в Україні є всі необхідні передумови і реальні можливості для істотного зниження цін на головний продукт харчування — хліб!

Ми закликаємо всіх, хто наділений повноваженнями приймати рішення із зазначеного питання, вжити невідкладних заходів щодо усунення наявних перешкод, які стримують цивілізований і економічно виважений розвиток аграрного ринку. Зниження оптово-роздрібних цін на хлібобулочні вироби стане проявом реальної турботи про працелюбний український народ!

Ігор ШАРОВ, керівник депутатської групи «Трудова Україна».

«Ми святкуємо й боремося...»

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ці слова найчастіше звучали серед учасників акції протесту біля Кабінету Міністрів України, яку організували соціалісти.

Акція розпочалася ввечері, після 17-ї години. З цього приводу народний депутат Валентина Семенюк пояснила, що зібралися здебільшого молоді люди, які працюють на різних роботах і не мають змоги відсвяткувати 7 листопада так, як належить, оскільки день цей оголошено робочим.

«Ми реалісти і сприймаємо це так, як є. Але, святкуючи, ми продовжуємо розгортати осінній наступ заради захисту прав трудівників, розпочатий 24 жовтня біля будинку міськради. Це — його другий етап», — сказала Валентина Семенюк.

Соціалісти передали уряду петицію з протестом проти підвищення тарифів на електроенергію, квартплату та комунальні послуги, які забирають у людини, котра працює, всю зарплату. Учасники зібрання поставили свої підписи за те, щоб «Київенерго» перейшло у власність міської громади, позбавивши різних махінаторів можливості накручувати ціни на електроенергію.

Осінній наступ триватиме, запевнили організатори акції.

Олесь ІВАНЧЕНКО.

Гідне поповнення

Ректор МАУП Валерій Бебік вручає дипломи випускникам Академії

Кадровий потенціал країни отримав гідне поповнення. На початку листопада 200 випускників Президентського університету Міжрегіональної Академії управління персоналом одержали документи про вищу освіту. Фахові знання вони здобули в Українсько-російському інституті менеджменту та бізнесу МАУП імені Б. Єльцина та Інституті права МАУП імені князя Володимира Великого. Те, що випуск студентів пройшов восени, — не випадковість, адже набір абітурієнтів та отримання ними дипломів про освіту відбувається у вузі впродовж цілого року. В МАУП здійснюється підготовка студентів за такими напрямами: менеджмент, економіка і підприємництво, соціологія, психологія, політологія, право.

Президентський університет МАУП — міжнародний освітній проект, в якому беруть участь понад 40 країн світу. Він покликаний стати центром, де навчатимуть науці та мистецтву управління нову генерацію кадрів — будівників економічно розвиненої, демократичної, правової держави і громадянського суспільства.

Іван ПЕТРЕНКО.

Вибори без клею!

Партійні рядки

Оригінальною ініціативою виступила Донецька обласна організація партії «Демократичний союз»: партійці пообіцяли, що за весь час передвиборчої кампанії не наклеять жодної листівки — заради збереження навколишнього середовища, пояснюють активісти. «Ми підемо іншим шляхом, — заявив голова обласної організації партії Володимир Ликов. — Будемо роздавати листівки особисто людям і агітувати їх під час особистої бесіди». Очікується, що особливо прихильними до ідей союзу будуть працівники комунального господарства.

Ліна КУЩ.

За національний порятунок відповідати персонально

Коментар

Позавчора, 7 листопада, виборчий блок «Форум національного порятунку» офіційно перейменовано на «Блок Юлії Тимошенко». Таке рішення після консультації було прийнято лідерами семи партій — членів опозиційного альянсу.

Утім, долю нової назви вирішували не лише соратники Юлії Тимошенко. Як повідомила сама екс-віце-прем'єр, її команда серйозно працює над передвиборчими технологіями, вивчає громадську думку. Наприклад, у дослідженнях — як найефективніше назвати блок — брали участь майже 30 тисяч респондентів. Із шести варіантів переміг саме той, що його було презентовано 7 листопада на брифінгу для журналістів.

Одна з «дружніх» до лідера «Батьківщини» газет, між іншим, поквапилася з «підколкою» поінформувати, що Юлія Тимошенко без зайвої скромності оголосила про присвоєння блокові свого імені. Як і характерно для цього видання, факти діаметрально розійшлися з коментарями. Принаймні сама Юлія Тимошенко до перейменування ставиться не як до бронзового погруддя на батьківщині, а сприймає його як «персоніфікацію відповідальності за все, що відбуватиметься в політичному житті країни». За останні 10 років, вважає вона, в Україні неможливо знайти людину, відповідальну за те, що діється в державі. «А суспільство повинне побачити окремих лідерів, які не побояться взяти на себе політичну відповідальність». Що ж... Виступати з відкритим забороном — це принаймні мужньо. А якщо відповідальність і мужність не вкладаються в чиїхось головах, то, може, їм не про скромність розмірковувати, а про діагнози.

На брифінгу журналістів ознайомили не лише з новою назвою, а й з останніми зведеннями з опозиційного фронту. Як повідомила Юлія Тимошенко, перша п'ятірка списку блоку «майже узгоджена і суперечностей між лідерами семи партій з цього приводу немає». Хоча «з приводу кого не сперечаються» учасники блоку, журналістам поки що не розсекретили: «Це інтимні речі, про які рано говорити». За два тижні «Блок Юлії Тимошенко» проведе серйозні презентації своєї виборчої програми, яка складатиметься із трьох розділів —політичного, економічного та соціального.

Крім внутрішніх справ, блок активно займатиметься і зовнішньою діяльністю: об'єднанням усіх партій і політичних блоків на регіональному рівні для створення чіткої системи спостереження та альтернативного підрахунку голосів. Це потрібно зробити «для зменшення фальсифікацій, до яких готується влада і пропрезидентські блоки».

Згадали на прес-конференції і ще одну персоналію — Віктора Ющенка. Заступник голови «Блоку Юлії Тимошенко» лідер УНП «Собор» Анатолій Матвієнко охарактеризував головнокомандувача «НУ» як недосвідченого політика, котрий не побачив «нашої простягнутої руки» і відмовився об'єднати два блоки. В цьому, на думку А. Матвієнка, полягає політична короткозорість екс-прем'єра, котрий, напевно, претендує на загальнонаціональне лідерство.

Також досвідчені у політтехнологіях журналісти припустили, що перед виборами може бути зареєстрована партія зі схожою назвою, аби спантеличити електорат «роздвоєнням персони Тимошенко». Але Матвієнко таку гіпотетичну фантазію влади не переоцінює: «Немає двох Юлій Тимошенко, а якщо і знайдуться, то не зможуть конкурувати не лише за назвою, а й за суттю». Блок врахує те, що може зробити влада, але «нехай вони бояться, нам нема чого боятися».

До речі, боятися справді немає чого — і не тільки влади, а й народу. Не лише під час парламентських виборів, а й у перспективі. За результатами чергового опитування, здійсненого центром економічних і політичних досліджень імені О. Разумкова, більш як половина громадян України не проти, щоб президентом була жінка. 54 відсотки опитаних респондентів (усього 10 900 осіб з різних регіонів України) не мають комплексів «чоловічої винятковості» у цьому питанні. 11,8 відсотка також готові примиритися з «емансипацією президентської посади», але згодом. І лише 27,2 відсотка не поступилися принципами: булаву має тримати лише особа чоловічої статі. Навіть якщо чоловіча у цьому разі не є синонімом слова сильніша...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Булаву має тримати лише особа чоловічої статі

Вітчизняний стиль

Наші трактори не поступаються російським

ВАТ «Харківський тракторний завод ім. С. Орджонікідзе» сертифікував низку моделей тракторів на відповідність російським стандартам і успішно здійснив випробування своєї техніки на російських полях. Про це повідомив заступник директора ХТЗ з маркетингу та збуту Дмитро Сергієнко. Сертифікацію та випробування пройшли колісні і гусеничний трактори ХТЗ-150, а також ХТЗ-172-21, оснащені російськими двигунами ЯМЗ.

Проведення цього комплексу робіт дає змогу розраховувати на те, що продукцію підприємства буде внесено до російських реєстрів лізингових закупівель сільськогосподарської техніки, які фінансуються з коштів федерального і регіонального бюджетів. Нині ХТЗ здійснює в Росії сертифікацію ще кількох своїх машин.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Фотофакт

Під час оголошеного в країні Європейського тижня якості суворий екзамен на відповідність своєї продукції високим стандартам успішно витримав колектив науково-виробничого підприємства «Машпроект» (Миколаїв).

На фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ): *енергетична установка потужністю 16 тис. кВт — одна з найчистіших в екологічному відношенні серед машин такого класу.*

Вісті з Полтавщини

Столичний пиріг солодший?

Бюджет Кременчука на наступний рік формуватиметься на інших засадах. Мінфін перейшов на нові взаємовідносини з меріями міст обласного підпорядкування, і тепер нормативи їх фінансування встановлюватиме безпосередньо Київ. Витрати визначатимуть на всі потреби — охорону здоров'я, освіту, культуру, житлово-комунальну сферу. Деякі кременчужани радіють, що позбулися фінансового «ярма» Полтави, інші прогнозують, що «вибивати» кошти з Києва буде не легше, а навіть складніше.

Милосердя за покликанням

Повсякденні виробничі проблеми голови сільськогосподарського кооперативу «Маяк» Котелевського району Тетяни Корост не відтіснили на задній план турботу про людей. І не лише тих, які працюють і живуть поруч. Цієї осені за її ініціативи підприємство безкоштовно виділило майже 42 тонни овочів, повністю забезпечивши десять дитячих та пологових медичних закладів області. Серед них —Полтавський та Кременчуцький пологові будинки, дитячі санаторії, обласна та міська дитячі клінічні лікарні, Будинок дитини.

Говори до гори...

Борги сільгосппідприємств області з виплати зарплати своїм працівникам перевищують 52 мільйони гривень і очевидно, що до кінця року їх не повернуть. Лідирують у «турнірній» таблиці Миргородський, Машівський, Козельщинський, Глобинський, Зіньківський райони. В регіоні налічується кілька десятків підприємств, де заборгованість із зарплати перевищує 500 тисяч гривень, а в СТОВ «Світанок» Миргородського району борги селянам скочили за мільйон. А чим віддавати, коли в коморах вітер гуляє? Зате «вольні» і на своїй землі. Поки що.

Віднайти й ліквідувати... зайві батареї!

Кременчуцький міськвиконком у розпорядженні про підготовку до опалювального сезону одним із пунктів зобов'язав керівників усіх ЖЕДів скласти списки споживачів, що використовують додаткові батареї, провести інвентаризацію усіх додаткових систем опалення та ліквідувати їх. Утім, жодних механізмів втілення керівної вказівки не передбачено, не кажучи вже про те, що ввійти до оселі сторонній може лише за відповідних санкцій.

Реабілітовані історією

Товариством «Просвіта» видало матеріали п'ятих Петлюрівських читань «Полтавська Петлюріана». Це наукове видання містить низку статей про події визвольних змагань початку XX століття та про особистості, які відіграли визначну роль у цій боротьбі. Серед тих, кому присвячені дослідження полтавських істориків та краєзнавців, звісно, сам Симон Петлюра, а також Степан Скрипник (Патріарх Мстислав), Павло Чижевський, Михайло Токарський, Борис Мартос, герої-повстанці брати Гресі, Максим Мандрика та інші імена, ще донедавна забуті історією.

Григорій ГРИНЬ.

Фотофакт

Цей знімок зроблено за ворітьми Центрального ринку Сум. Хлопці відвернулися — здається, торгувати тут не можна. А варто б радіти: очевидно, ринок цукру переповнений.

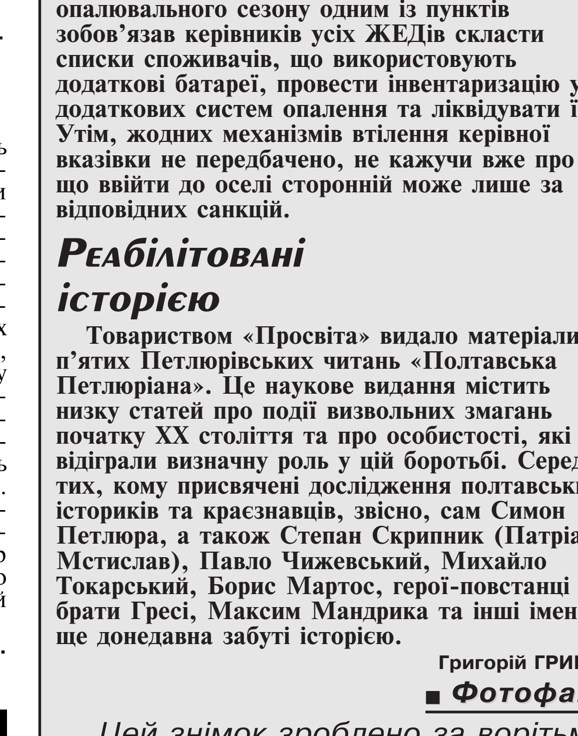

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

Квартирне питання

Гарантій побільшало. А кредитів?

Днями Державна програма довгочасного молодіжного житлового кредитування отримала ще одну гарантію свого виконання. Договір про соціальне партнерство було підписано між Федерацією профспілок України та Фондом сприяння молодіжному житловому будівництву.

За словами голови спостережної ради фонду Тимофія Мотренка, позитивні результати виконання галузевої угоди уже найближчим часом відчують на собі не тільки ті, хто працює над виконанням програми, а й молоді сім'ї, які потребують поліпшення своїх житлових умов.

Упродовж трьох років до фонду звернулося більш як сто тисяч громадян, 45 тисяч із яких стали потенційними претендентами на кредити. Сьогодні 2,5 тисячі молодих «осередків» українського социуму вже отримали фінансову підтримку на будівництво квартир на загальну суму 180 млн. грн. Як успішно здійснюватиметься житлове кредитування, залежить від суми, закладеної на зазначені цілі в проекті Держбюджету-2001. Заступник голови ФПУ Григорій Осовий побоюється, що у зв'язку із збільшенням зарплат працівникам освіти і стипендій студентам її можуть значно урізати.

Вл. інф.

Конкурси

Добрі знання дорого коштують

СЬОГОДНІ розпочинається Другий міжнародний дитячий конкурс української мови, започаткований Міністерством освіти і науки, Лігою українських меценатів та Освітньою фундацією Петра Яцика. Основна мета заходу — піднятття престижу української мови в нашій країні та за її межами.

У патріотичному марафоні, що триватиме протягом навчального року й фінішуватиме 9 березня наступного року, беруть участь мільйон учнів коледжів, технікумів, профтехучилищ, студентів вузів тощо.

На переможців очікують високі грошові премії. А троє з них у віковій номінації «Одинадцятий клас» навчатимуться у вищих навчальних закладах України.

Вл. інф.

Акції

Від Джозефа Конрада до наших днів

У Житомирі пройшов інформаційний ярмарок «Британія сьогодні»

Для житомирян Джозеф Конрад не просто класик англійської літератури, автор захоплюючих романів, а ще й земляк. Юзеф Теодор Конрад Коженьовський до кінця життя не втратив закоханості в рідний край, що видно з його автобіографічних «Особистих записок». Тепер для тих, хто добре володіє англійською, доступнішими стали численні твори письменника-земляка. І не тільки в традиційній друкованій формі. Відомі романи «Тайфун», «Секретний агент», «Серце темряви», «Перемога», «Лорд Джим», «Молодь» можна не тільки прочитати, а ще й прослухати на аудіокасетах чи компакт-диску. Є тепер у Житомирі й унікальні британські видання для фахівців, зокрема номери журналу «Конрадіан». А для широкого загалу — новий британський художній фільм за мотивами знаменитого роману Конрада «Ностромо». Усе це було передано до фондів відділу літератури іноземними мовами Житомирської універсальної наукової бібліотеки під час проведення інформаційного ярмарку «Британія сьогодні».

Житомир — друге місто, де Посольство Великої Британії в Україні та Британська рада в Україні провели такий захід.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Про шкідників і псевдоопікунів

Кримінал

За порушення Кримінального кодексу України до відповідальності за посадову підробку в Луганській області притягнено більш як десять державних службовців.

Промишляли вони оформленням фіктивного опікунства іноземців над самотніми престарілими громадянами України. Навіщо це робилося?

Закон України про еміграцію чітко визначає, хто і за яких обставин має право отримати в нашій країні посвідку на проживання. Наприклад, іноземці, котрі інвестують у нашу економіку значні кошти, одружені з громадянином України, які мають статус біженця тощо. Цей перелік великий. Право на отримання посвідки на проживання в нашій країні має й опікун. Заїжджому гостеві треба тільки знайти «боже ягнятко», де-небудь у глибинці, де контроль за дією владних структур слабший, оформити відповідний документ, пообіцяти годувати пенсіонера до кінця його життя — і можна розраховувати на легальне перебування в країні. А допоможуть йому в цьому люди, котрі мають дані про проживання самотніх людей на своїй підвідомчій території, — чиновники. Вони й підходящу кандидатуру знайдуть, і від його імені подібні документи складуть. Старі люди при цьому не тільки не будуть присутні, а навіть і не знатимуть про те, що їм призначають опікуна. Підробку виявлять, коли якогось місяця старенькі не отримають державної допомоги. Їм скажуть: тепер звертайтеся до свого опікуна, він про вас має турбуватися. А опікун цей тільки на папері...

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Трагедія

Вакцина виявилася безсилою

У селі Дівоче Поле Олександрійського району від укусу домашньої кішки загинула одинадцятирічна дівчинка. За висновками лікарів, смерть настала від сказу.

Працівників обласної санепідемстанції вельми турбує те, що не «спрацювало» щеплення від цієї хвороби. Через ослаблений імунітет дівчинки чи неякісну вакцину — з'ясовуватимуть фахівці Науково-дослідного інституту епідеміології.

Аби трагедія не повторилася, на території Дівочепільської сільради відстрілюють бродячих собак і котів.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Реалії

Бультер'єри зазнають «репресій»

Нинішнього року від укусів собак лікувалося понад 600 лучан. Більшість потерпілих стали жертвами залишених без нагляду бійцівських псів. Відтепер тринадцять порід собак, до яких належать і бійцівські породи — бультер'єр, американський пітбуль та стефордширський тер'єр, заборонено ввозити і розводити у Луцьку. А тих псів, які вже давно «прописані» в місті, потрібно негайно стерилізувати.

Господарі «друзів тварин», які виклали за своїх улюбленців не одну сотню «зелених», мають намір оскаржити рішення міськвиконкому.

Роман ЖИЖАРА.

Луцьк.

Ми — вони. Ми — не ми

Еліта концентрує в собі сутність народу більше, ніж сам народ

Мікрофон для гостя

Від чого залежить доля нації? Від багатьох чинників, але чи не найбільше саме від еліти нації. Національна еліта — найбільший скарб нації. І що патріотичніша еліта, що більша вона чисельно, то сильніша нація, то могутніша країна, могутніша держава. І навпаки, відсутність національної еліти чи її нерозвинутість, розпорошеність, несформованість призводить до втрати народом почуття національної єдності, зв'язаності, залежності долі кожної людини від долі цілої нації. Це підтверджено багатьма прикладами з історії різних народів, а з історії нашого — чи не найбільше.

Українці належать до тих націй, які на своєму довгому шляху зазнали всякого: був період (за княжої доби), коли Україна мала високорозвинену еліту і західні королівські двори раді були родичатися з нею. Потім нація потрапила під татаро-монгольську окупацію, і частина еліти була винищена в пень, а інша поставлена в умови животіння. З переміною польської окупації на московську Україна поступово втрачає національну еліту, а з настанням комуністичної стадії московської окупації існування національної еліти стало, в принципі, неможливе.

Національна еліта — це частина нації. Це та інфраструктура представників народу у різних сферах діяльності, де вони в своїх середовищах є носіями української національної ідеї та провідниками втілення її в життя. Вони, елітні особистості, не складають увесь колектив, наприклад, офіцерський корпус армії, але в середовищах офіцерів становлять національно свідоме, безоглядно віддане Україні осердя, яке надає армії національного духу і постійної готовності захищати незалежність своєї держави аж до власної смерті. Це — військова еліта. Політична, наукова та інші загони національної еліти з тією самою самовідданістю служать єдиній Батьківщині у своїх професійних галузях. Еліта концентрує в собі сутність народу більше, ніж сам народ.

Вище завдання еліти — творення нації

Це означає, що треба входити в інші середовища і там сіяти ідеї. Які середовища?

Середовища освічених людей переважно середнього й молодшого віку. Які ідеї?

Ідеї оригінальності, неповторності української нації, ідею про те, що рушієм історії є не боротьба класів, а боротьба народів. І що у світі існує не якесь міфічне братство, а між народами точиться одвічно жорстка (біологічна) боротьба за виживання, за місце під сонцем. І якщо ми, українці, як нація хочемо вижити, то мусимо організуватися в силу і цією силою відстоювати терен нашого розселення.

І треба реально глянути на наших сусідів: хто і коли дбав про добро українців? І чого це нація має ставитися лагідно до тих, хто до нас ставиться погано?

Необхідно виробити систему виховання, що навчила б українців любити себе і ненавидіти ворогів своїх. В інтересах українців мусить бути грань: ми — вони; ми — не ми.

Поняття еліти

У словнику української мови написано: еліта — це люди, що вирізняються серед інших своїм суспільним становищем, розумом, здібностями і т. ін.

Треба розробити це поняття докладніше.

Наприклад, лицар духу належить до еліти чи не належить? Лицар духу — людина, яка свої ідейні переконання цінує вище за власне життя. Лицарями духу були повстанці, що у разі великої скрути не здавалися на милість окупантів, а стрілялися. Часто ці хлопці мали тільки початкову освіту. Ідею самостійності України розуміли в небагатьох простих формулах, проте любов до України і бажання бачити її незалежною було таке велике, що за них вони сміливо йшли на смерть. Ясно, що ці лицарі духу не підпадають під категорію національної еліти, їм бракувало освіти.

А інтелігенція з вищою освітою та науковими ступенями належить до еліти?

Російська окупаційна влада готувала з українців фахівців з вищою освітою, проте без жодних знань справжньої історії нації, без знань українського національного духу. Навіть навпаки, вбивала його і випускала в життя високопрофесійних перевертнів. Тому освіта будь-якої висоти й ученості сама по собі не вводить людину до кола національної еліти.

А як щодо суспільного становища, про яке згадує словник української мови?

До проголошення незалежності становище людини в суспільстві залежало від провідної сили Совітського Союзу — КПРС. Ця провідна сила була антиукраїнська, і отже, посісти будь-яке помітне становище в суспільстві можна було з позицій антиукраїнства або, в найкращому разі, з позиції нейтральності. І в жодному разі не можна було посідати помітне суспільне становище з позиції утвердження українства.

Позаяк покликання еліти — служити нації, а будь-які адміністративні посади в будь-якій сфері діяльності означали антиукраїнську діяльність, то й не належали ці люди до української еліти. За умов окупації прояв національної елітності призводив людину до тюрми, де такі люди й відбували кару за своє українство. Це означає, що до проголошення незалежності впродовж багатьох сторіч Україна не мала своєї національної еліти. В окремі періоди історії були люди і навіть групи, що гідні цієї високої назви, але еліти як сформованої спільноти не було. З демократизацією і проголошенням незалежності виникли умови для формування національної еліти. І вона формується. Проте адміністративні посади в органах влади, в адміністраціях місцевого управління, в економіці, в освіті, культурі поки що заповнені людьми старого виховання, для яких турбота про націю не стала внутрішньою потребою. Ці люди зневажають українську мову, не знають української історії, вони байдужі до долі нації і опинилися на відповідальних посадах тільки тому, що після проголошення незалежності Україна не вчинила кадрової чистки.

Якщо ні лицарський дух, ні посада, ні освіта не вводять людину в категорію еліти, то які риси тоді вводять її до цієї категорії? Її вводить туди комплекс ознак. Спробую їх окреслити.

Повстанець — лицар духу — піднявся б до рівня еліти, коли мав би більшу освіту, ширший світогляд і тонкіші манери.

Професор увійшов би до кола еліти, коли б до своєї освіти й тонких манер мав у душі готовність так само самовіддано служити Україні, як служив їй повстанець.

Люди із суспільним становищем піднялися б до елітного рівня, коли б їм вистачило духу зрозуміти антиукраїнські мотиви висунення їх на суспільно помітне становище, покаятися за своє антиукраїнське минуле, полюбити щиро Україну і почати нелукаво служити їй.

Елітність має три елементи: психологічний, світоглядний, етичний.

Психологічний означає присутність психологічної установки на рішуче поборювання ворожих сил, окупантських традицій і звичок, що стоять поперек шляху зміцнення української нації.

Світоглядний означає знання національного духу з постійним прагненням до поглиблення вивчення його літературних та інших матеріалізованих проявів.

Етичний означає порівняно високий рівень особистої культури й поведінки (манер).

Для елітної людини характерні: відданість Україні на рівні лицарів духу, широкий світогляд, певний рівень особистої культури.

Елітна людина — активна людина. Вона у повсякденному житті наступально утверджує українство: мову, традиції, культуру, державницьку ідею.

Елітна людина подолала в собі комплекс неповноцінності і глибоко переконана, що українці не гірші від інших націй, що наша народна культура емоційно тонка й багата, що українська нація показала зразок живучості.

Елітна людина гордиться своїм українським походженням і своєю українською сутністю, вона зневажає тих, хто не подолав у собі комплекс неповноцінності.

Елітна людина — патріот, навіть фанатик

Абсолютна більшість людей неспроможні бути фанатиками через слабкість психічної конструкції. Вони ті, кого ведуть. Фанатиком може бути людина з потужною душевною силою (психікою). Вони спроможні спрямувати величезну духовну енергію в одному напрямку впродовж тривалого часу, а то й усього життя («навіжені» винахідники й конструктори, індійські йоги, чимало учасників українського національно-визвольного руху). У цій мові фанатик — це не тупа інтелектуально обмежена людина, а навпаки, широко освічена культурна людина, яка так повно віддала себе ідеї і перетворила себе на інструмент втілення її в життя, що легко грає й зі смертю.

Цей фанатизм і готовність грати зі смертю за звичайних обставин ніяк не проявляється назовні, але людина, про яку мова, відчуває це в собі і плекає жертовну готовність гартуванням волі. Розуміти цю людину однаково допоможуть як латинський вислів Omnea mea mecum porto, так і вірш Редіарда Кіплінга «If».

Omnea mea mecum porto — все своє ношу з собою. Я не ношу з собою хату, шафи, холодильник, стіл і родичів. Ношу з собою любов до України, сукупність знань про неї й світ та психологічну установку їй служити.

Вірш Кіплінга «If» — «Якщо» означає: якщо ти раптом усе, геть чисто все втратив, то не вішайся з горя, а знайди в душі своїй силу почати все з початку. «Усе», ясна річ, означає хату, шафи. Може, ще батька, матір, дружину й сім'ю, але не те, про що каже Omnea mea mecum porto.

А коли забирають розум, то забирають і тебе. Тоді тебе вже нема. Ти був доти, доки був з тобою твій розум. Коли забрали розум, то забрали з життя, з середовища людей, з України й тебе.

Цю форму випробування на твердість духу пройшло багато українських патріотів. Фанатики витримали, бо для них ідея самостійності України справді важливіша від життя, а забирання розуму — це смерть: ти ніби й живеш, бо ж їси, дихаєш, рухаєшся, і ніби не живеш, бо жодні твої дії не мають жодного значення і не породжують жодних юридичних наслідків. Божевільний —це звільнений від відповідальності за свої вчинки.

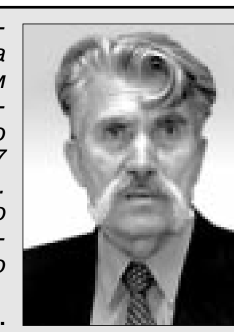
Є велика країна, що має назву із числа літер-символу досконалості —Україна. Вона є ! Є !! Є !!! І небагато значить, що мене не стає.

Відчуття загрози екзистенції нації як власної трагедії має примусити еліту до активності. А як буде вона активна, то знайде способи зарадити національній біді.

Левко ЛУК'ЯНЕНКО.

За такі погляди, «упаковані» у популярне тоді формулювання «антирадянська діяльність», Левка Лук'яненка в 1961 році було засуджено до смертної кари. А згодом «помилувано» 15-річним ув'язненням у мордовських таборах. За участь у правозахисному русі українського дисидента «нагородили» повторним ув'язненням (1977 — 88 рр.), а пізніше — «путівкою» на заслання до Сибіру. Назви його книжок «Сповідь у камері смертників», «Вірю в Бога та в Україну», «Не дам загинуть Україні» найпромовистіше характеризують Людину, дух якої «рве до бою».

Ведуча рубрики Людмила КОХАНЕЦЬ.

Депутат в окрузі

Добро треба навчити захищатися

Слова, винесені у заголовок, належать народному депутатові Олександрові Чубатенку. Це, як він вважає, один з головних уроків, засвоєних за три роки спілкування з виборцями 216-го столичного округу, які його обирали.

Сорокарічний, атлетичної статури, з витонченими (чи не від прабабки—персіянки?) рисами обличчя, він може нагадати голлівудського кіногероя або західноєвропейського бізнесмена. Але це — жінкам. На заводі імені Петровського, а його територіальний округ вважається мало не лідером за кількістю промислових підприємств, народного депутата Олександра Чубатенка можуть прийняти за профспілкового лідера. Бо сюди він прийде разом з пенсіонером Святославом Гарбузенком, котрий вважає, що вихід заводу з кризового стану невиправдано затягнувся.

Розчулена похилого віку кременчужанка нещодавно назвала його своїм сином. Дізнавшись, що вона приїхала без коштів по померлу два тижні тому в столиці родичку, він одразу дав їй 250 гривень.

А ще він може бути «дорогим дядечком», як називає його у привітальній листівці якийсь малюк. Ця історія така незвична, що облетіла вже сторінки районних газет. Скориставшись тим, що дружина з дітьми подалась у справах, кинувся навтіки глава сімейства. Зачинив бронедвері, забрав усі ключі від них і накивав п'ятами, а дружина з двома малюками залишилася на вулиці. Вони по допомогу — в ЖЕК, а звідти їх відсилають у міліцію, вони — у міліцію, а там кажуть, що відкриють двері лише за рішенням суду. Одне слово, відкривав двері, скориставшись послугою спеціального бюро (і таке є!) «добрий дядечко» депутат.

За три з гаком року на депутатському прийомі у нього побувало 8,5 тисячі виборців. Простий арифметичний підрахунок свідчив, що народний депутат Чубатенко навряд чи купуватиме голоси електорату гречкою або цукром, бо про його справи знає кожен двадцятий виборець.

Я запитав, чи не заважає така активна діяльність в окрузі прямим депутатським обов'язкам, добре знаючи, що Чубатенко — член парламентського Комітету з питань науки і освіти. Деякі законопроекти, підготовлені за його участю, вже стали незамінними законами («Про столицю»). Деякі, як, наприклад, про електронний документообіг, Верховна Рада прийняла у першому читанні. А деякі, попри те, що вони ще не внесені в український парламент, вже наробили галасу навіть у Москві. Це дивовижно. Олександр Чубатенко розмістив на своїй Інтернет-сторінці начерк законопроекту «Про встановлення нульової ставки податку на прибуток для підприємств, які виготовляють програмне забезпечення на експорт», і через дві години російські інформаційні агентства на своїх сайтах подали сенсаційну звістку: українських програмістів звільняють від податків. А ще кілька днів потому міністр економічного розвитку і торгівлі РФ Герман Греф, як повідомила «Газета. Ru», пообіцяв податкові пільги російським програмістам.

Олександр Чубатенко вважає, що робота в комітеті — це одне, а в окрузі — то інше, без чого, доки демократія остаточно не переможе, не обійтися. Але і в парламенті, і в окрузі він працює в ім'я того, щоб добро не почувалося беззахисним.

Сергій МИКОЛАЄВ.

Обраний фотохудожник

Фотовиставку народного депутата України Олександра Сергієнка розгорнуто в Кіровоградському обласному художньому музеї. На розсуд глядачів народний обранець виставив роботи, створені протягом майже сорока років його творчої діяльності: краєвиди, пам'ятки історії і культури різних країн світу, архітектурні ансамблі тощо...

Про те, що Олександр Сергієнко професіонально захоплюється фотографією, кіровоградці знали давно, ще з часів минулої виборчої кампанії, але лише нині змогли на власні очі переконатися в неабиякій майстерності свого обранця.

Фотовиставка Олександра Сергієнка, організована за сприяння місцевого клубу фотоаматорів «Колаж», заслужила чимало схвальних відгуків і пересічних відвідувачів, і професійних фотохудожників.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Без надії таки сподіватись...

День відкритого листа «Голосу України» в Павлограді на Дніпропетровщині

Передплата-2002

У липні нинішнього року в нашій газеті було опубліковано оголошення про банкрутство ВАТ «Павлоградський м'ясокомбінат». А тепер майже тридцять колишніх працівників цього комбінату просять надрукувати їхнього листа. Адже, на погляд людей, йдеться і про банкрутство їхніх надій. А водночас і про банкрутство самої ідеї приватизації. Бо для всіх, хто свого часу працював на м'ясокомбінаті, вона обернулася трагедією.

А історія, за нинішніми мірками, тривіальна. Контрольний пакет акцій викупила комерційна структура. Де взялася, звідки — ніхто до пуття не знає. Проте її представники клялися й божилися, що профіль виробництва збережуть. А відтак і робочі місця. Ще й погасять борги у зарплаті. Отож і кинулися в обійми фірми. Та казав пан: кожух дам — тільки його слова теплими і зосталися. Комбінат зупинився, людям надали невизначені за термінами відпустки за свій рахунок — і ждіть ждаників.

Знайома схема. Спочатку частину потужностей демонтують нібито в інтересах переоснащення, а частину передають комусь в оренду. А далі — й зовсім незрозуміле: комбінат перепродують другій фірмі, а потім — третій. Люди, збагнувши, що поїзд пішов і не вернеться, мерщій до суду: поверніть хоч зарплату. Майже рік ще домагалися — і за допомоги нашої газети, — аби виконавча служба витребувала їхні гроші. А хто не позивався, залишився з носом. І без роботи, ясна річ.

Наші дописувачі стверджують: у державі немає порядку і державних мужів, які сумлінно займалися б державними справами, тому й твориться таке на кожному кроці — а в «настільки безнадійному становищі, як ми, опинилося багато людей». Як їм заперечиш? Адже автори листа свій висновок зробили не на порожньому місці. Вони послідовно і вперто апелювали до адміністрації Президента, Кабміну, Фонду держмайна, Міністерства юстиції, Генеральної прокуратури, та (цитуємо) «ніхто не захотів розібратися в суті нашої справи, а відповіді, які надійшли, виявилися навіть не звичайнісінькими відписками, а насмішками і знущанням над людською бідою».

І ось знову, коли спільно із Всеукраїнською профспілкою працівників науки, виробництва та фінансів проводили ми в Павлограді День відкритого листа, зіткнулися майже з аналогічною ситуацією.

З кореспондентом газети побажав зустрітися Олександр Карпець — директор тутешнього ТОВ «Хлібокомбінат». Підприємства, що ось-ось теж оголосять банкрутом. Неподобство повторюється один в один. Комбінат, що весь нинішній рік мав би процвітати, працює собі у збиток. Борги з платежів до бюджету, за енергоносії та сировину сягнули критичних меж. У чому ж річ?

За ініціативи Павлоградської райдержадміністрації товариство створювалося два роки тому на місці колишнього хлібозаводу, який належав облспоживспілці. Тоді кооператори, не зумівши дати путньої ради заводу, наче покірно погодилися випустити його зі своїх рук. Але то тільки здавалося. Разом з ніби платоспроможним інвестором товариство заснували і четверо голів сільських споживспілок.

— І дуже швидко з'ясувалося, що насправді вони і не збиралися рятувати підприємство та його колектив, — розповідає Олександр Карпець. — Інвестор раптом відмовився впрягтися, а інші засновники — голови споживчих товариств жодного разу не спромоглися зібратися разом, щоб вирішити, як бути. Ми їх кличемо й благаємо, ми їм пропонуємо свої ідеї та програми, а вони мов не чують. Спускайтеся, хлопці й дівчата, на дно — і квит. Розумієте, що відбувається?

Авжеж. Тут все ясно як на долоні: уже є рішення Арбітражного суду про відчуження майна комбінату в рахунок погашення боргів, а облспоживспілка подала до суду позов, щоб скасували реєстрацію товариства.

— На носі зима, і це дуже, повірте, страшно, —продовжує Олександр Степанович, — саме тепер залишитися людям без роботи. Адже в колись відомому бурхливим будівництвом, переробкою та іншими промислами сільському Павлоградському районі наш комбінат сьогодні залишився одним-єдиним, останнім промисловим підприємством. Все інше згинуло, наче його й не було. І що далі?

Директор Карпець прийшов на зустріч не сам — з двома бідовими працівницями комбінату. Саме їм колектив доручив передати своє письмове послання в редакцію: «Велике прохання втрутитися і допомогти нам в подальшому елементарному нашому існуванні — інакше капець, хоч проби кричи».

Саме ці жінки пригадали: на якомусь «реформаторському» зібранні районні керманичі оптимістично цитували народу Лесю Українку: «Нащо даремнії скорботи, назад нема нам вороття, берімось краще за роботу, змагаймось за нове життя».

— Вороття, справді, немає, коли йдеш, не знаючи куди. А нам тепер згадуються інші слова Лесі Українки — «без надії таки сподіватися». Хіба не в них наша доля? То скільки ж чекати порядку, сподіватися?

Відчували — люди давно обома руками за реформи. Але не в такому виконанні. Вони прямо казали, що немає більше сили терпіти суцільні нехтування інтересами народу та вже майже не приховані зловживання «нових» українців. Це не враження, а печальна реальність, наголошував, зокрема, інвалід-«чорнобилець» Василь Купашик, що в державі явно немає «людської влади і верховенства справедливості».

Василь Несторович прийшов на прийом скаржитися, що павлоградські «чорнобильці» рік не одержують компенсацій на харчування та оздоровлення. І куди не потикаються, добитися свого не можуть. Водночас Купашик просив передати через газету майбутнім кандидатам в народні депутати застереження: не вдасться їм тепер обдурити народ «мішками гречаної каші». Голосуватимуть лише за тих, хто гарантуватиме зупинити «безпрецедентний розбій у державі». І хай знає про це кожен, і той-таки Президент, якщо він справді «нарешті за чесні вибори».

Ось тільки є сумніви щодо того, чи не будуть знову «купляти» виборців. Їх вселив саме цей День відкритого листа. Бо якщо раніше під час таких акцій доводилося вислуховувати переважно скарги, то цього разу домінували прохання надати матеріальну допомогу. Так-так, поміч бодай в сотню-дві гривень, а то й менше. Будь-якій сумі будуть раді.

Так, тренер спортклубу «Юність» Юрій Терещенко просить знайти гроші на придбання сучасної важкоатлетичної штанги. Михайло Турбінін — кошти на вступ його бально-танцювальної школи до Асоціації спортивних танців. А літня жінка Валентина Носкова питає, чи не знайдемо ми, хто б оплатив для неї путівку до санаторію-профілакторію реабілітації престарілих?

Зрозуміло, чому серед відвідувачів переважали «прохачі», ладні «дружити з будь-ким, хто відгукнеться на їх «запити». Цей День відкритого листа, повторюся, проводив корпункт редакції спільно із Всеукраїнською профспілкою працівників науки, виробництва і фінансів. Ця профспілка в павлоградському регіоні разом з місцевою організацією партії "Трудова Україна" останнім часом на чималі суми надавала і продовжує надавати допомогу не лише нужденним. Ми потім мали розмову з Миколою Пономарчуком, який очолює тутешній осередок «Трудової України». За участю партії в Західному Донбасі справді відбудовують спортивні комплекси і комп'ютеризують школи, лікують хворих, надають матеріальну підтримку і престарілим, і молоді. Всього, що вона робить тут, не перелічити. «Інакше нині не можна», — переконує Микола Савелійович.

Навідався саме до Павлограда обраний тут народним депутатом Сергій Тігіпко — лідер «Трудової України».

— Коли мене обирали депутатом, я не вважав, що маю займатися матеріальною благодійністю та ще й у таких масштабах, як тепер доводиться, — сказав Сергій Леонідович. — Але швидко збагнув, що в цьому потреба є, і велика...

Все це так. Але, повірте, сумно. Один із відвідувачів — до речі, теж «чорнобилець» — Іван Токарев дуже влучно зауважив: «Люди не винні і нізащо не були б жебраками, якби в державі все було путньо».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Мал. Віктора ФЛЬОРКА.

У номер

Миколаїв

«Океан» — перший суб'єкт СЕЗ

ВАТ «Дамен Шіпярдз Океан» — перший суб'єкт спеціальної економічної зони «Миколаїв». Цей факт, що збігся з ювілеєм підприємства, став предметом обговорення на брифінгу в облдержадміністрації.

У жовтні зареєстровано інвестиційний проект і підписано угоду між облдержадміністрацією і підприємством. Цьому передувала повна приватизація підприємства — у важке машинобудування України прийшов великий стратегічний інвестор (він же фактично власник заводу з контрольним пакетом акцій). Через рік «Океан», що лежав під тягарем 80 млн. грн. збитків, задекларував 14 млн. грн. оподаткованого прибутку. У 2000 році завод мав лише два замовлення, нині — 21 підписаний контракт. Середньомісячна зарплата зросла зі 136 до 600 гривень. Збережено робочі місця, а для реалізації програми 2002 року потрібні ще близько 500 робітників основних професій. Як сказав голова облдержадміністрації Олексій Гаркуша, цей момент мав настати раніше, але завадила політична нестабільність в Україні.

Перспективи першого інвестиційного проекту, розрахованого на 5 років, в межах СЕЗ «Миколаїв», неабиякі: зростання обсягів у 2,9 разу, зарплати у 2,2 разу, відрахувань до бюджету в 15 разів. Реалізується він завдяки пільговому оподаткуванню, згідно з законом про спеціальні економічні зони. А стратегічне завдання —закріпитися на світовому ринку суднобудування, ***повідомляє наш власний кореспондент Анатолій РОМАНЮК.***

Одеса

«Усім світом проти раку»

Під таким девізом працює Одеське протиракове товариство, що цими днями відзначило своє десятиріччя. Його діяльність у пропаганді здорового способу життя, попередженні онкологічних захворювань, їх лікуванні важко переоцінити. За активної участі товариства зовсім нещодавно в обласному онкологічному диспансері відкрито новий хірургічний корпус, що дає можливість госпіталізувати й лікувати понад 4 тисячі хворих на рік. Тепер його оснащують найсучаснішою апаратурою, до чого залучають підприємницькі структури, банки. У гостей зі столиці, які взяли участь в ювілеї, з'явилася ідея створити на кшталт одеського національне протиракове товариство, ***повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.***

Чернігів

Копаєш глибше — знаходиш більше

Чернігівські археологи відзвітували про зроблене протягом останніх місяців. У місті на Десні вони дослідили ділянку площею 360 квадратних метрів. Виявлено сім поховань X-XI ст., у чотирьох з них знайдено жіночі прикраси, зокрема, скроневі кільця, каблучки, скляні, золото-скляні та металеві намистинки.

На території колишнього Троїцько-Іллінського монастиря досліджено ділянку площею майже 200 квадратних метрів. Знайдено залишки житлових і господарських будівель кінця XVII — початку XVIII століть, кераміку, кахлі, металеві вироби. Особливо ж цінною виявилася знахідка фрагментів кліше-матриці XVII-XVIII століть для виготовлення гравюр, ***повідомляє наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.***

Оголошення

У державі немає порядку і державних мужів

3. Нерухомість бюджетної фішки,

або Чому ФДМУ не виконує плани з відрахувань до бюджету

Приватизація

Оскільки Програма приватизації на 2000—2002 роки висуває серед інших завдання сприяти зростанню бюджетних надходжень, помилково вважати її дороговказом лише для ФДМУ або Держкомісії з цінних паперів та фондового ринку. Це — суспільний дороговказ.

Приватизаційний секонд хенд

Нещодавно, наприклад, Національний банк вніс дуже слушні пропозиції до Закону «Про приватизацію державних підприємств» щодо платіжних засобів під час розрахунків за продані об'єкти. НБУ пропонує проводити торги в якійсь одній з вільно конвертованих валют, а у гривнях лише тоді, коли конвертуються дивіденди від інвестиційної діяльності. А це, між іншим, захищатиме від інфляції і відрахування ФДМУ до бюджету.

Утім, Нацбанк іде далі, пропонуючи акумулювати ці кошти на спецрахунку Кабінету Міністрів з подальшим використанням їх у погашенні зовнішніх боргів та під час реалізації інвестиційних проектів. Банкіри не проти того, щоб відмовитися формувати доходну частину бюджету за рахунок приватизаційної виручки. За словами голови ФДМУ Олександра Бондаря, це нормальна ідея, яку давно пропонував і фонд.

З огляду на результативність приватизаційних конкурсів — справді нормальна. Але хід довколобюджетних дискусій у парламенті свідчить: напередодні виборів вона не пройде. Тож матимемо бюджет так чи інакше залежний від приватизаційної торгівлі секонд хенд. А як ще, скажіть, схарактеризувати омріюваний в Одесі розпродаж об'єктів Чорноморського морського пароплавства, за яким «висить» боргів на 80 мільйонів доларів США?!

Приватизатори, чого доброго, можуть запідозрити автора в тому, що він проти роздержавлення майна. Навпаки. Але — проти порушень правил гри суб'єктами, які, власне, їх і встановлюють. Проти гри не за правилами і проти непомірковуваних правил, які мали місце навесні цього року під час продажу контрольних пакетів ВАТ «Житомиробленерго» і ВАТ «Рівнеобленерго». Погодьтеся, продавати енергокомпанії, гарантуючи покупцеві певні рівні рентабельності і тарифів у майбутньому, може лише той, хто зацікавлений у грошах, а не в економічній та соціальній стабільності галузі. А продавати обленерго ще не приватизованій словацькій компанії означає легковажити, бо не відомо теперь, хто стане її власником. Зрештою, вже тепер доводиться пожинати плоди нашої специфічної торгівлі: нові власники обленерго вимагають виконання раніше укладених домовленостей і відмовляються поставляти електроенергію комунальним службам через борги.

(Початок у № 203 від 2 листопада і № 208 від 8 листопада ц. р.)

Будьмо реалістами: конкурсній приватизації за гроші завжди є альтернатива, бо ініціювала її держава. Це вже переконливо довело АТ « Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча», приватизоване рік тому на підставі спеціального закону. Те, що комбінат нині працює прибутково, не має претензій з боку податківців, активно оновлює свої основні фонди, свідчить, що його колектив, попри скептицизм ФДМУ, обходиться й без стратегічного інвестора. У казочки про добрих благодійників-інвесторів тут уже не вірять.

Зрозуміло, таких потужних металургійних велетнів у нас небагато, і безглуздо спеціальними законами регулювати їх роздержавлення. Але ми на те й створили органи приватизації, щоб унеможливити продаж об'єктів зі спекулятивних, монопольно-корпоративних міркувань.

Усі живуть за планом

Бюджетні доходи від приватизації прямо залежать від реалістичності оцінки держмайна і майнових прав. Але ще донедавна (до набрання чинності відповідним законом України) оцінкою майна займалися епізодично, непрофесійно, без урахування єдиних критеріїв, якими керується весь світ. До того ж ФДМУ останніми роками чітко дотримувався курсу на зниження вартості послуг оцінювачів, що, з одного боку, відкривало непогані перспективи для корупції в їхньому середовищі, а з другого — приносило державі більше втрат, ніж прибутків. Адже серйозні компанії не бажають брати участь у тендерах на придбання пакетів акцій за цінами, які не відбивають реальної вартості об'єкта приватизації.

На думку експертів, Закон «Про оцінку майна, майнових прав і професійну оцінювальну діяльність в Україні» з відповідними додатками має виправити становище. З огляду на те, що ці додатки стосуються запровадження національних стандартів з оцінки різних видів майна, нематеріальних активів і навіть бізнесу, треба сподіватися, так і буде, бо ми вже маємо гіркий досвід розпродажу державних компаній за цінами металобрухту.

Втрата частини активів ВАТ «Донбасенерго» обернеться для держави багатомільйонними збитками. Справу, як то кажуть, зроблено. Але досить ще раз перечитати відкритого листа працівників цього підприємства на ім'я керівників держави, щоб зрозуміти —компанія була приречена. Попри ратифіковану Верховною Радою Гарантійну угоду між Україною та ЄБРР за проектом реконструкції Старобешівської ТЕС, згідно з якою активи енергокомпанії не підлягали відчуженню або передачі в оренду. Попри тимчасове призупинення Генеральною прокуратурою передачі держмайна новому власнику. Попри будь-які відкриті листи. Чому? Бо той, хто полює на державну власність такого масштабу, прораховує усі можливі правові, бюрократичні, цінові колізії краще за державні органи приватизації. Це ФДМУ може не виконувати плани, але не він.

Валентин ОСАДЧИЙ.
Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Чи потрібен баянові страус?

Вітчизняний стиль

Ніякої іронії в цьому питанні немає, хоча поєднання слів «баян» і «страус» комусь, можливо, видасться нелогічним. І навіть після того, як ми повідомимо, що місто Кремінна — батьківщина цього музичного інструмента, колись свого часу був відомий на весь Союз. І цілком доречне здивування з приводу того, який все-таки стосунок до цієї обставини має представник тваринного світу Австралії? Відповідь на це запитання можна отримати у кремінського підприємця Івана Новикова.

Кажуть, що музика цілюще впливає на будь-який живий організм — сприяє росту і зміцнює його. Якщо це справді так, то цілком можна уявити, що, прослуховуючи за їжею концертино для баяна, страуси додаватимуть у вазі і накопичуватимуть жирок. Отож той факт, що страусова ферма розташувалася на території баянної фабрики, навпроти цеху, де сьогодні складають музичні інструменти, може мати свою логіку. Івана Павловича, господаря баянів і страусів, такі домисли деяких журналістів, які побували у нього в гостях, ображають. Підприємцеві здається, що за цими міркуваннями приховується насмішка, оскільки вирощування страусів і особливо виготовлення баянів даються йому нелегко.

Фабрика баянів, яка протягом десятків років була одним із основних бюджетоутворювальних підприємств районного центру Кремінна, вже давно позабивала вікна своїх цехів і завмерла. Стала своєрідним історичним об'єктом учорашнього благополуччя. Хоч як не намагалися керівники підприємства реанімувати виробництво, справа не йшла. Непотрібними стали баяни, не до пісень тепер людям. Та й конкуренції на споживчому ринку кремінський баян уже не витримував. Виробництво поступово згорталося, а те, що від нього залишалося, — розкрадалося. Майже вісім років фабрика стояла.

Рішення Івана Новикова придбати головний пакет акцій цього підприємства і стати його господарем з'явилося аж ніяк не з суто патріотичних почуттів. Здебільшого ним керував цілком розумний раціоналізм. Повернувшись з Півночі небідною людиною, Іван шукав способів найефективнішого вкладання зароблених грошей.

Занедбана фабрика привабила його своїми виробничими площами. Ставши власником, новий господар розпорядився ними так, як вважав за потрібне. Відкрив виробництво меблів, столярних виробів, деревообробки і... завів страусів. Та спочатку про баяни.

Бажання відродити колишню славу кремінського баяна в Івана Павловича було завжди. Тим паче що Кремінська фабрика — єдина з виробництва баянів в Україні. Свого часу вона випускала до 25 тисяч музичних інструментів на рік. Сьогодні за місяць їх роблять усього десять. Але роблять. Два роки тому й того не було. Нині в Івана Новикова з'явилася змога трохи інвестувати кошти у виробництво баянів. А ось страусів він завів не з примхи чи через пристрасть до чогось екзотичного. В цьому знову-таки виявляється раціональний розрахунок: на страусах теж можна заробити, щоб кошти спрямувати на виробництво баянів. Один кілограм страусового м'яса, до речі, у наших краях коштує близько 70 гривень.

Зрештою, Іван Новиков віддає собі звіт у тому, що взявся за надто складну справу. Крім незатребуваності баянів, є проблема з матеріалами, з яких їх виготовляють. Колишні партнери фабрики вже давно перепрофілювали свої виробництва. Лайку, наприклад, яка застосовується для виготовлення баяна, в Україні вже ніхто не випускає, акорди доводиться закуповувати в Тулі, а про інші деталі вже й згадки немає. Ні в нас у країні, ні за кордоном. Хоч як абсурдно це звучить, але постачальниками фабрики в окремих випадках стають колишні її робітники. Свого часу вони самовільно компенсували собі невиплачену зарплату різними деталями та матеріалами, які й продають сьогодні фабриці. Іншого виходу у Новикова немає.

Його бажання налагодити випуск баянів таке велике, що він не рахується з витратами. Головне, щоб баяни сходили з конвеєра. Хоч, правда, конвеєром це назвати важко. До виробництва музичного інструмента залучено лише кілька осіб. Десяток баянів лежить на складі, проте можна сказати, що фабрика існує. Її майбутнє в руках однієї людини — Івана Новикова. Частково на це майбутнє можуть вплинути також австралійські страуси.

Кажуть, що голлівудські зірки сплять лише на перинах із страусового пуху. Ті, хто бажає випробувати на собі таке саме почуття блаженства, яке з неприхованим награнням захопленням рекламують західні кінодіви, вже наступного року можуть це зробити. Сьогодні у страусів почався шлюбний період, а це значить, що зовсім скоро тато-страус сяде в гніздо виводити потомство. Вже в лютому з'являться страусенята, які до осені перетворяться на 50—60-кілограмових довгоногих велетнів. У господарстві Новикова утримується п'ять страусових пар, отож можна очікувати, що через кілька місяців поголів'я ферми збільшиться ще на 50 птахів. У свій шлюбний період страуси смішно хрюкають. Та активніші в їхніх «бесідах» самки, іноді ударом голови вони навіть б'ють своїх коханих. За чоловічу млявість.

Десяток півторарічних австралійських страусів ему Іван Новиков купив у Асканії Новій за порадою свого друга. За словами Івана Павловича, жодних проблем з цими птахами нема. Це та сама курка, тільки більшого розміру, каже він. Підтверджує це і його дружина Валентина, яка веде страусове господарство. Про своїх «вихованців» вона розповідає багато цікавого, робота на фермі її не обтяжує. Хоча з появою численного потомства роботи додасться, та бізнес є бізнес. До осені страуси підростуть, буде й м'ясо, і пух. З'являться кошти, котрі використають для розширення та зміцнення виробництва, в тому числі й виготовлення баянів.

Отож відповідь на поставлене в заголовку запитання, «Чи потрібен баянові страус?», однозначна. Потрібен.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.
Фото Юрія ХРОМУШИНА.

Україна — за розширення НАТО

Про це, посилаючись на варшавські висловлювання Президента України Леоніда Кучми, заявив заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш на спільному засіданні трьох комітетів Парламентської асамблеї НАТО: з політичних питань, з оборони та безпеки, з науки і технологій. Розвиток співробітництва Києва й Брюсселя, зазначив він, — істотний внесок у загальноєвропейську та регіональну безпеку. Бо, на думку заступника голови українського парламенту, НАТО є ключовою структурою євроатлантичної безпеки. «Ми готові до подальшого діалогу. Відносини України з НАТО мають значний ресурс довіри», — наголосив Степан Гавриш. Мало того, «наші наміри інтегруватися в ЄС не мають перспектив без вступу до НАТО». Істотний внесок у поглиблення особливого партнерства робить і Верховна Рада. Асоційоване членство в Парламентській асамблеї НАТО дає змогу українським парламентарям долучитися до обговорення широкого кола питань європейської та регіональної безпеки, вважає він.

Проведення в Києві виїзного засідання трьох профільних комітетів ПА НАТО, на думку українських депутатів, засвідчує важливість відносин і серйозність намірів сторін. У рамках спільного засідання відбудеться і друге засідання моніторингової групи України і ПА НАТО. Його учасники обговорять проблеми, пов'язані зі здійсненням військової реформи в нашій державі, проаналізують пріоритети національної політики безпеки України і співробітництво сторін у надзвичайних ситуаціях.

Базування Чорноморського флоту Російської Федерації у Криму, на українській території, «не є проблемним у питанні подальшого розвитку співробітництва України з альянсом». Так Степан Гавриш відповів на запитання британського представника ПА НАТО щодо можливості вступу України до НАТО за умови перебування на її території військових сил країни, яка не входить до альянсу. Україна тимчасово надала чорноморські бази російському флотові і «ця ситуація має історичний фундамент», заявив заступник голови ВР. Водночас він зазначив, що «ці збройні сили мають миротворчий характер» і не можуть зашкодити співробітництву нашої держави з НАТО. Зокрема, спільне перебування двох флотів у Криму забезпечує загальну безпеку і перешкоджає нагромадженню в регіоні зброї.

Яна СТАДІЛЬНА.

Наш вибір — Євросоюз

(Початок на 1-й стор.).

З першого січня 2002 року Іспанія стане головуючою у Євросоюзі. Тому для України, яка все-таки прагне стати повноправним членом ЄС, дуже важливо заручитися підтримкою цієї країни.

Оцінюючи результати візиту до України міністра закордонних справ Іспанії Юзепа Піке, можна прогнозувати покращення відносин між державами, передусім у політичній та економічній галузях. Щодо політики, то сам пан Піке заявив: «Я завжди був і залишаюся поборником міжпарламентської дипломатії. Бо саме парламент Іспанії, коли у нашій країні була економічна криза, відіграв велику роль у впровадженні реформ. Тому я вважаю, що обмін досвідом між нашими парламентами дуже важливий».

На 1 жовтня 2001 року загальний обсяг іспанських інвестицій в українську економіку становив 29,1 млн. доларів. Іспанія також зробила внесок у розмірі 6,2 млн. доларів для реалізації проекту «Укриття» на Чорнобильській АЕС.

Розглядаючи подальші перспективи україно-іспанських відносини, пан Піке заявив: «Майбутнє України залежить від реформ». Залишається сподіватись, що вони не затягнуться надовго.

Тетяна ПАСОВА.

Футбол і благодійність

Президент Німецької футбольної спілки (НФС) пан Герхард Майер Форфельдер сьогодні передав відділенню дитячої онкогематології Київського обласного онкологічного диспансеру чек на суму 50 тисяч німецьких марок. Ця акція відбулася в рамках благодійної програми Об'єднання сприянню спорту НФС, яка фінансується німецькою національною збірною з футбола та футбольними клубами Бундесліги.

Відділення дитячої онкогематології Київського обласного онкологічного диспансеру було відкрите в 1994 році за допомогою німецьких спонсорів і консультантів. Переважна частина його маленьких пацієнтів походить з Київської області, із зони Чорнобильської катастрофи. У відділенні застосовують ефективні, але водночас і дорогі методи хіміотерапії. Гроші тут потрібні: на ліки, на прилади та поліпшення санітарного стану лікарні.

Фотофакт

На знімку: *Верховний комісар ООН з прав людини Мері Робінсон тисне руку китайському віце-міністрові закордонних справ Ван Гуаню після підписання угоди про співробітництво у сфері громадянських прав і свобод.*

Фото АП.

Зелене світло для кредитів

Президент ЄБРР рекомендував Раді директорів банку підтвердити рішення про надання кредиту на добудову енергоблоків Хмельницької та Рівненської АЕС.

У разі, якщо Рада директорів (незалежний від ЄБРР орган, який складається з представників країн—фундаторів банку) підтвердить це рішення, Україна зможе отримати перші 215 мільйонів доларів на добудову блоків, що їх ЄБРР погодився виділити у грудні 2000 року за виконання Україною чотирьох умов, визначених Радою директорів у грудні 2000 року. Їх, на думку президента банку, наша країна вже виконала. Це закриття Чорнобильської АЕС, поновлення кредитування МВФ за програмою EFF, незалежність українського органу, що курирує атомну електроенергетику та ефективність безпеки ядерних об'єктів, готовність інших міжнародних донорів кредитувати проект.

Дату наступного засідання Ради директорів ще не призначено, але фахівці очікують, що воно відбудеться у грудні поточного року. Загальна сума кредитного пакета, що його західні країни-донори, міжнародні організації та Росія планують надати Україні, становить 1,46 млрд. доларів.

Банкнота-рекордсменка

Найбільшу у світі банкноту введено в обіг у Туреччині, **повідомляє ІТАР-ТАКС**. Попри її астрономічну вартість у 20 млн. лір, вона еквівалентна лише 12,5 долара.

У Туреччині, яка переживає наслідки найтяжчої в її історії економічної кризи, лише два роки тому почали друкувати десятимільйонну купюру. Тоді влада обіцяла, що вона стане останньою такою великою банкнотою, але слова не дотримала. В центробанку країни відверто не пов'язують рішення про введення в обіг нової банкноти зі складним економічним становищем. Водночас зазначають, що необхідність друкування нових грошей виникає у разі, коли обсяг найбільших банкнот, що перебувають в обігу, перевищує 75 відсотків.

Перші турецькі гроші вартістю в тисячу лір з'явилися 1927 року. Ця сума була еквівалентна 1,1 долара. В 1995 році в Туреччині в обіг було введено банкноту в 1 млн. лір, що тоді становило 25 доларів, а через два роки з'явилася п'ятимільйонна купюра, що дорівнювала 27 «зеленим».

Протести завершено

Акцію протесту перед будинком парламенту Грузії припинено. Заступник начальника поліції Тбілісі Михайло Саладзе повідомив журналістам, що ініціативна група студентів у середу звернулася до мерії та поліції з проханням допомогти навести лад перед будинком парламенту. Дії поліції ексцесів не викликали, хоча деякі учасники мітингу висловлювали незгоду з рішенням ініціативної групи. Робітники міських муніципальних служб вивезли транспаранти, прибирають сміття, проведено санітарну обробку території.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Жорстоке рішення

Геть вбивче для своїх працівниць (та й для працівників, мабуть, також) рішення ухвалив Верховний Суд Нікарагуа. Він заборонив жінкам приходити на роботу в міні-спідницях і блузках із глибоким декольте, а також у футболках, вкорочених штанах і взагалі «у будь-якому відверто провокаційному одязі». Працівниця, котрі не підкоряться «наказові» і далі шокуватимуть (або радуватимуть) громадськість своїми формами в «неналежному» одязі, спочатку загрожує усне попередження. Коли ж це не подіє, то адміністрація буде змушена вжити щодо них серйозніших заходів — аж до звільнення.

«Обділені» жінки порівнюють ухвалене рішення із суворими правилами в деяких країнах ісламського світу, де жінки зобов'язані ховати під одягом обличчя, ноги і навіть більшу частину рук.

Хроніка. Факти. Події

■ Марракеш

І знову про Кіотський протокол

Сьогодні завершує роботу 7-ма конференція сторін Рамкової конвенції ООН щодо зміни клімату, в якій бере участь і українська сторона. Міністри з охорони навколишнього середовища 160 країн світу практично дійшли консенсусу стосовно квот шкідливих викидів. Однією з основних перешкод залишається позиція США, котрі відмовляються підписувати угоду.

■ Фрітаун

Загинули миротворці

Вертоліт Мі-8 українського контингенту миротворчих сил ООН учора зазнав аварії біля узбережжя Сьєрра-Леоне в районі Фрітауна. Тривають рятувальні роботи. На момент катастрофи на борту вертольота перебувало чотири члени екіпажу, два військові спостерігачі та цивільна особа.

■ Кабул

Кавалерію підтримає авіація

Американська авіація поновила рейди в Афганістані: увосьме за останніх 12 днів ударів завдають по фронтових позиціях талібів на північному сході країни, на підступах до Мазарі-Шарифа. Північний альянс у бойових діях широко застосовує кавалерію, а американські літаки скидають йому боєприпаси і корм для коней.

■ Лондон

Євротурне Мушаррафа

Учора в Лондоні відбулися переговори президента Пакистану Первеза Мушаррафа і британського прем'єр-міністра Тоні Блера щодо зміцнення міжнародної антитерористичної коаліції. Напередодні в Парижі Мушарраф провів переговори з президентом Жаком Шираком. Лідер Пакистану заявив, що його уряд цілком підтримує коаліцію і розраховує на фінансову допомогу Заходу.

■ Берлін

Чи воюватимуть німці?

Канцлер Німеччини Герхард Шрьодер давав учора пояснення в парламенті країни з приводу наказу збройним силам готуватися до бойових дій в Афганістані. Німецькі війська останніми роками не раз виконували різні миротворчі місії, проте вперше з часів другої світової війни вони можуть узяти участь у таких бойових діях.

■ Париж

Свідчить прем'єр

Прем'єр-міністр Франції Ліонель Жоспен погодився відповісти на запитання судді у справі про нелегальне фінансування урядової Соціалістичної партії. У цій справі вже допитували колишнього прем'єр-міністра П'єра Моруа.

■ Гавана

Руйнівний Мішель

Адміністрація американського президента Джорджа Буша звернулася до уряду Куби з пропозицією через інтернаціональних посередників надати гуманітарну допомогу для ліквідації наслідків урагану Мішель, у результаті якого безліч кубинців залишилися без притулку, п'ятеро — загинули. Стихія знесла тисячі будинків, зруйнувала лінії електропередач, завдала величезної шкоди сільському господарству Куби.

На знімку: *кубинська сім'я внаслідок руйнівного урагану залишилася без даху над головою.*

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Як Петро I ловив на Буковині Мазепу з Карлом XII

Історія вчить нащадків

Тривалий час ця тема залишалася білою плямою. Історики встановили, що після поразки в Полтавській битві король Швеції Карл XII та його союзник гетьман України Іван Мазепа відступили з рештками свого війська на територію Турецької імперії через Дністер поблизу міста Бендери. Дальші подробиці цієї втечі описано дуже скупо. Та завдяки пошукові викладача Чернівецького національного університету, кандидата історичних наук Олександра Масана перипетії останніх днів трагічного протистояння вдалося детально відновити. Я попросив молодого вченого переповісти читачам «Голосу України» найбільш значимі події, що відбулися після Полтавської битви на терені Буковинського краю.

Королівські лови

Сталося це 292 роки тому, а точніше — 23 вересня (за старим стилем), або 4 жовтня (за новим) 1709 року, через три місяці після Полтавської баталії. Зазнавши поразки, король Швеції Карл XII та його союзник гетьман Іван Мазепа з рештками військ відступили до Турецької імперії. У них визрів таємний план — через Молдавію і Польщу пробитися до Померанії, де в цей час перебував корпус шведського генерала Крассау. Найлегше це можна було зробити старим торговим шляхом через Сучаву, Чернівці, Львів і Краків. Аби встановити, чи цей маршрут є безпечний, на Буковину було направлено шведський полк і кілька сотень козаків під командуванням підполковника королівської лейбгвардії Акселя Іленкрука. Вони прибули до Чернівців у серпні 1709 року.

Проте не дрімало й російське командування. Ще 27 червня Петро I наказав генералу Г. Гольцу вислати «некоторую регулярную и нерегулярную конницу навстречю» Карлу XII, «дабы его поймать и для случения с его полки в Польше или Литве не допустить». Цар вважав, що шведський король «принужден бежать иным трактом через Каменец и протчая места». Тому 19 серпня він наказав бригадиру Г. Кропотову «идти с командированными и казаки к Каменцу-Подольскому» і «во всем к поиманию короля швецкого чинить». Бригадир (проміжний військовий чин між полковником і генерал-майором) повинен був діяти в порозумінні з молдавським господарем Михаєм Раковицею, і з огляду на це цар попередив Кропотова, що «ежели по случаю вступит в Волошскую землю, тамошним жителем отнюдь никаких обид и насильств не чинить ... под смертной казнью».

Князь О. Меншиков додатково направить на Поділля дивізію під командуванням генерал-майора А. Волконського, але йому заборонили наближатися до «волошського» кордону. Після цього, мабуть, за порадою М. Раковиці, бригада Г. Кропотова перебазувалася з Поділля на Покуття. Її полки чисельністю 4 тисячі шабель розташувалися на лінії населених пунктів Кути—Городенка.

Особливістю цієї драгунської бригади було те, що в ній служило чимало найманців — вихідців з Молдавського князівства. Зокрема, деякими полками та підрозділами командували полковник Апостол Кігеч і брати Антон, Василь та Іониця Танські. Російське командування взяло їх на службу за рекомендацією полковника польського війська К. Туркула, буковинця за походженням, який ще 1698 року пропонував свої послуги царському урядові.

31 серпня 1709 року М. Раковиця повідомив Г. Головкіна, що Карл XII і Мазепа готуються виїхати під охороною турків до Сучави, щоб звідти перебратися через Карпати до Семиграда. Він радив направити туди військо, а в якості провідників використати Туркула і Кігеча, які, мовляв, добре знають гірську місцевість. Карл XII справді збирався пробратися цим шляхом на Закарпаття, бо через Галичину йти було ризиковано. Розвідати дорогу через Карпати і підготувати переїзд шведського королівського двору через володіння семигородського князя було доручено генералові Мейерфельтові. Той виїхав наприкінці серпня через Сучаву й, подолавши карпатські перевали, у вересні прибув до Хуста.

Щоб перекрити Карлові XII та Мазепі шлях на північ, російське командування вирішило насамперед знищити шведів і козаків, дислокованих у Чернівцях. 14 вересня князь О. Меншиков наказав Г. Кропотову завдати удару по місту. Через два тижні бригадир рапортував: «И по указу вашей княжей светлости в Волошскую землю до местечка Чернявец сего же сентября в 23 день ходил с господином полковником Туркулом, который вел нас зело трудными гористыми и лесистыми местами. А помянутое местечко Чернявцы от польского рубежа милях в пяти. И пришед наши передовые, с которыми посылан господин полковник Друцкой, учинили с запорожцами-бунтовщиками стрельбу, и из наших ранили ротмистра волошского и несколько волохов. Однако ж дорогу, куды бежать шведам было, наши захватили. Итак оные шведы и казаки стали подле лесу и с помянутыми нашими передовыми имели стрельбу непрестанную. И до приходу моего к местечку Чернявцам взяли передовые наши шведов в полон: одного капитана, одного порутчика, двух прапорщиков, шесть человек редовых драгун. И как мы пришли в местечко Чернявцы, стали и, построясь, пошли против шведов, которые также стояли в строю...»

Де відбувалася сутичка

У рапорті бригадира є три орієнтири, які дають змогу уточнити місце бою. По-перше, дорога, якою шведи могли відступити. По-друге, ліс, до якого вони стояли спиною. По-третє, росіяни прийшли безпосередньо в «местечко Чернявцы». Окрім того, молдавський літописець І. Некульче твердить, що бій відбувався «на вершині Чернівецького горба», і що бригада Г. Кропотова підійшла з боку села Михальча.

Натомість чернівецькі історики XIX — початку XX століття вважали, що сутичка відбулася на Цецинській горі. Проте зіставлення згаданих орієнтирів з топографією старих Чернівців дає можливість дійти висновку, що бій відбувався в районі теперішньої Соборної площі міста.

Головним аргументом для такого висновку є дорога, яку перекрили драгуни Кропотова. Шведи і козаки прибули до Чернівців з півдня, отже, повинні були й відступати на південь. Але не через Цецинську гору, яка лежить на захід від Чернівців. На першій топографічній карті Буковини, опрацьованій в 1773 році австрійським капітаном Ф. фон Мігом, чітко видно, що головною дорогою з Чернівців на південь була теперішня вулиця Червоноармійська, яку в XIX столітті називали Великокучурівською. У XVIII — на початку XIX століття з Чернівців до Сучави їздили саме через село Великий Кучурів. Праворуч обабіч шляху картограф означив стрімку вершину. На ній тепер розташовано слідчий ізолятор. Щоправда, в давніші часи цей пагорб був значно крутіший. Потім під час спорудження в'язниці його зрізали.

У ті часи на пагорбі ріс густий бір. Тому-то, як вказує в своєму рапорті Кропотов, шведи і козаки стояли «подле лесу», який не давав росіянам змоги зайти противнику у тил і взяти в оточення. Отже, місце сутички вдалося відновити. Нині — це географічний центр Чернівців. А тоді то була їхня глуха околиця.

А козаки зуміли врятуватися

Про свою «вікторію» бригадир Кропотов надіслав Петру I рапорт. Цар тоді перебував зі штабом армії в польському місті Торунь. У повідомленні, зокрема, йшлося: «А сколько шведов здалось на дискрецию, и то писано ниже сего. Полковник от фортификации и подполковник от лейб-гвардии Аксель Гилденкрон. Генерал-отъютант королевской Гильден-Клоу. Маэор от пехоты Сал вер Спар. Ротмистров-2, капитанов-19, порутчиков-21, квартирмистров полковых-4, прапорщиков-22, отъютантов-3, аудитор-1, полковой комиссар-1, писарей-2, полковой лекарь-1, пасторов-10, цирюльников-8, габоистов-7, полковых профосов-3, ундер-афицеров-71, капралов и редовых-351, барабанщиков-16, оружейный слесарь-1, литаврщик-1, трубачь-1, кузнец-1, запорожцов-8. Всего взято-554».

А якою була доля інших козаків? У реляції штабу російської армії зазначено, що в Чернівцях було «запорожцев-изменников с 500 человек». Коли шведи почали здаватися, «запорожцы все побежали в леса вниз подле реки Прута, которых наши передовые драгуны и казаки и волохи, спешась, многих побили и во оной реке потопили». Проте є підстави думати, що Кропотов тут злукавив проти істини. Адже сучасник цієї події молдавський літописець І. Некульче твердить інше: «Козаки подалися вниз, у долину Пруту, і врятувалися майже всі». Виходить, що Кропотов вигадав знищення «многих» запорожців. Це й зрозуміло — не міг же бригадир доповісти государеві, що упустив півтисячі «изменников».

Запорожці мусили рятуватися втечею, бо знали про наказ Петра I про негайне знищення мазепинських козаків як зрадників.

Бригада Кропотова покинула Чернівці, мабуть, 24 вересня. Адже 25-го бригадир повідомляв згадуваного вище М. Раковицю, що російські вояки, полонивши у Чернівцях «неприятелей наших, возвратились в рубежи польския». Бранців відвели в Городенку, звідки їх відконвоювали до Києва. Водночас кілька загонів «волошських» найманців подалися у Південну Буковину, де знищили дрібні підрозділи шведів у Радівцях, Сучаві та інших селах. Тим часом російські драгуни і волонтери розташувалися в Путні та Кимполунзі, вистежуючи шведського короля. Однак Карл XII не наважився їхати через Сучаву і залишився в Бендерах аж до кінця жовтня 1714 року.

Незважаючи на успіх бригади Кропотова в Чернівцях, Петро I припустився стратегічного прорахунку, а саме: втратив можливість полонити Карла XII і переможно завершити Північну війну принаймні на 12 років раніше. До того ж чернівецький епізод цієї кампанії викликав ускладнення в російсько-турецьких відносинах.

Меморандум Карла XII

У Стамбулі побоювалися, що, окрилений Полтавською «вікторією», Петро I здійснив у Чернівцях розвідку боєм, після якої можуть розпочатися масштабні воєнні дії. Турки розглядали цей інцидент як порушення умов трактату, укладеного між Москвою і Стамбулом 1700 року.

Осяйна Порта направила до Чернівців слідчу групу на чолі із султанським агою, який розслідував обставини появи війська росіян на території, що офіційно належала Османській імперії. Ага прагнув відтворити хід погодинно і тому, вислуховуючи свідків, постійно діставав з-під кафтана кишенькового годинника. Від нього чернівецькі міщани вперше дізналися про існування портативних механічних хронометрів. Комісія виїжджала також на кордон, щоб точно становити, де бригада Кропотова перейшла Черемош.

Тим часом Карл XII передав султану свого меморандума з переліком причин, «з яких для Туреччини є вигідним вчинити опір занадто великим успіхам московського царя». Першу причину було сформульовано так: «Московський цар без дозволу могутнього султана напав на його територію і здійснив ворожі дії проти шведів, друзів султана».

Одне слово, справа йшла до турецько-російського конфлікту. До Молдавського князівства почали прибувати загони прибічників Карла XII. Навесні 1710 року київський воєвода Ю. Потоцький привів 300 своїх «партизанів». Перед тим він планував захопити Покуття і Коломию, щоб вербувати там нових вояків. Та це йому не вдалося, тому що, як писав історик І. Некульче, «дозори москалів стояли від Черемошу до Єгорлика чоловік за чоловіком». Тоді воєвода з ескортом поїхав до Карла XII у Бендери, а його «партизани» залишилися на Буковині.

Врешті-решт, Осяйна Порта, незадоволена посиленням впливу Росії в Україні і Речі Посполитій, оголосила 9 листопада 1710 року війну. Господарем Молдавії було призначено Д. Кантеміра, який користувався довірою при султанському дворі. Та він перейшов на бік Петра I.

У червні 1711 року російське військо вторглося на територію Молдавії. Але було оточене, й Петро I змушений був підписати Прутський мир. Ці події відбувалися далеко від Буковини, та несподівано відлуння Прутського походу докотилося й до неї.

Петро I, рятуючи себе й армію, кинув напризволяще кавалерійське з'єднання під командуванням генерала К. Ренна. Саме в день підписання Прутського миру, 12 липня, цей загін захопив місто Браїлов на Дунаї. Ренн направив до царя гінця з реляцією про «вікторію», однак його перехопили яничари. До 16 липня генерал чекав розпоряджень Петра I, але натомість дізнався про відступ царської армії до Могилева-Подільського. Тоді Ренн вирішив обійти турецьку армію. 16 липня він провів своїх драгунів правим берегом річки Сірет у напрямку Буковини. Літописець Нікульче повідомляє, що московська кавалерія йшла, «грабуючи і з'їдаючи все, що було в краї. І населення тікало з долин у гори. А коли чули, що туди йде Рент (тобто Ренн), то не знали, куди вже далі тікати».

Після багатоденного маршу ця кавалерія увійшла в Чернівці, які теж було пограбовано. На щастя, і цього разу драгуни швидко забралися з міста.

Після російських походів 1709—1711 років Осяйна Порта вирішила посилити турецьку присутність на Буковині. Відтоді вона періодично ставала ареною запеклих битв між російськими й турецькими військами — у 1739, 1769, 1788 і 1806 роках, внаслідок чого край зазнав чималих спустошень і людських жертв. Ось так дрібний, на перший погляд, інцидент в «местечке Чернявцах» дав поштовх до кривавого протиборства двох імперій.

Розмову записав Василь БАБУХ.

Дрібний інцидент дав поштовх до кривавого протиборства двох імперій

Повернення з... нікуди

Рабсила

— Я сіла в потяг і поїхала в... нікуди, — розповідає Наталя Рудик, яка нині створює у своєму рідному Запоріжжі робочі місця для таких само безробітних, якою нещодавно була вона сама.

З товарознавців — у безробітні

Лише цього року в Запорізькій області по допомогу в центри зайнятості вже звернулися більш як 92 тисячі осіб. З них працевлаштовано майже 30 тисяч. Це й не дивно — у середньому в області на одне робоче місце претендують 11 осіб.

Серед них могла бути й Наталя Рудик. Але не такий у неї характер — звикла Наталя Олександрівна розраховувати передусім на себе. Такими й дочок виховала. Сьогодні Олена і Катерина — її перші помічниці. Але як іноді важко було! І навчання, і робота... А була вона щоденна, нескінченна, вічна. Робота не лише рук, а й душі.

Щоб зростали діти чесними й здоровими, до будь-якої справи вправними, між собою дружніми, щоб новому дню та одна одній раділи.

Працюючи і виховуючи дочок, Наталя одночасно закінчила торговий технікум, отримала диплом товарознавця. Мабуть, так і працювала б у торгівлі. Але доля вирішила інакше. Доля?

— Торгівля — мій поклик, — каже Наталя Олександрівна. — Однак після хвилі «прихватизації» я зрозуміла, що з моїм характером працювати там не зможу. З тими вимогами, які я висувала до торгівлі й до самої себе, щоб усе — гарно, без крадіжок, обману, без обвішувань... Тому я й пішла з цієї сфери. Сама пішла. Залишила роботу, яку люблю, і... поповнила армію безробітних. Стала просто мамою, домогосподаркою.

Погодьтеся, не кожен нині наважиться на такий крок. Але, як-то кажуть, коли б не нещастя, не було б і щастя. Родина тоді часто збиралася разом — шили, плели. Наталя Олександрівна ще десятикласницею навчалася на курсах крою та шиття. Після навчання в ПТУ № 38, куди її направили з центру зайнятості, вона опанувала усі хитрості професії швачки.

Ні, шили не на продаж, а для себе. Це вже згодом знайомі оцінили професіоналізм — завалили своїми замовленнями. Одне слово, невдовзі на хліб собі майстрині вже заробляли. Але хіба могла Наталя Олександрівна (з її характером!) всидіти дома? А тут іще оголошення прочитала в місцевій газеті: «Робота за кордоном...»

— Набирали лише чоловіків, — пригадує Н. Рудик, — однак я вже вирішила їхати саме з цією групою. Сіла у потяг і поїхала в... нікуди. Моїм попутникам обіцяли й житло, й роботу. Але в Празі, куди ми приїхали, на нас ніхто не чекав. Разом мусили шукати роботу, ділитися останнім шматком хліба.

Мені поталанило. Влаштувалася у великому бізнесовому центрі — колишньому Палаці з'їздів. Кафе, бари, ресторани... Без посудомийок не обійтися. Інших посад для нас там немає.

— І як у Чехії платять посудомийкам?

— Ми отримували половину їхньої мінімальної зарплати — один долар за годину. Працювали на мінус третьому поверсі (простіше кажучі, глибоко під землею) з шести ранку до пів на третю. А потім підробляли на верхніх поверхах. Я, звичайно, старалася — треба було й додому щось відіслати. Хоча це рідко вдавалося...

— Були проблеми з житлом?

— З житлом там дуже важко. Чехи взагалі не хочуть здавати житло братам-слов'янам, що приїхали. Ми вп'ятьох жили в одній кімнаті. Кожен з нас платив за це по 60 доларів на місяць. Квартплату вносили першого числа, а зарплату отримували п'ятого. Одного разу попросила свою хазяйку зачекати до получки... Коли повернулася переночувати, побачила свої речі за дверми. Два тижні довелося ночувати на якомусь складі — знайомі дали притулок.

— А як колеги по роботі?

— Усі чехи, з якими я тоді вже пропрацювала не один місяць, знали про це, дуже журилися. Однак ніхто з них не запропонував свою допомогу.

А згодом за ті само 60 доларів на місяць я мешкала у трикімнатній квартирі. Звичайно, вже з іншою хазяйкою. Ми з нею всю Чехію об'їздили. Гарна країна. Але їхати туди краще туристом. Ми там чужі...

З безробітних — у підприємці

У Празі Наталя Рудик відпрацювала цілий рік. Найдовший був він і для неї, і для її дітей, за якими наглядала бабуся. У Запоріжжя летіла, мов на крилах. Але тут за рік, що минув, змінилося небагато...

— Приїхала я додому і зрозуміла, що треба самій створювати себе, — веде далі Наталя Олександрівна. — Тоді ще центр зайнятості надавав безвідсотковий кредит тим, хто хоче стати підприємцем. На сімейній раді вирішили скористатися цим — взяти кредит на два роки і відкрити власне ательє. Ательє «Єлена»... А в цій назві — всі наші імена: Катерина, Олена і Наталя.

З отриманням кредиту особливих проблем не було. Проблеми виникли згодом, коли почали шукати приміщення для майбутнього ательє.

Рудики, переглянувши-перемацавши кожен будинок у своєму мікрорайоні, знайшли чимало порожніх приміщень, але... Ніхто з господарів чомусь не бажав здавати їх в оренду новоз'явленим підприємцям.

— І все-таки ми знайшли ці дві кімнати, — показує мені своє ательє Наталя Олександрівна. — Самі, практично власними руками, все тут відремонтували. Поклеїли шпалери. Не євроремонт, звичайно...

— А мені подобається, — не покривив душею я. — Якось по-домашньому. Затишно.

— Тут все — з дому: столи, стільці, ось це дзеркало. Збирали, у кого що було. Дякувати друзям — допомогли. І швацькі машини свої також сюди принесли. Промислове обладнання — дороге для нас задоволення. Кредит треба повертати. Намагаємося. Доньки допомагають. Катя після закінчення торгового коледжу — наш бухгалтер. А Олена, за фахом економіст (з відзнакою закінчила інженерну академію) — голова нашого ательє: і директор, і закрійниця, і модельєр. Нещодавно у дівчат була зустріч випускників школи, і ми демонстрували нашу продукцію, нові моделі. Були дуже гарні відгуки. Нині ось розширюємося.

Сьогодні в Запорізькій області за рахунок дотацій центрів зайнятості поки що створено лише 555 нових робочих місць. П'ять з них — в ательє «Єлена».

— Ми вже взяли на роботу двох людей, — каже Наталя Олександрівна. — Нині шукаю гарних закрійників. Адже індивідуальне і масове пошиття — не одне й те саме. Ми шиємо і бачимо, хтоноситиме наше плаття, костюм чи пальто. Замовник має бути впевнений, що все зроблять так, як він хоче. Ось так і працюємо...

«Щоб усе було гарно», — пригадав я при цьому вимоги колишнього товарознавця.

Працює колектив ательє «Єлена» з ранку до пізнього вечора. Але жити не дають податки, орендна плата, плата за комунальні послуги, ремонт обладнання... Ні, вона не скаржилася. Та й чим я, власне, можу їй допомогти? Але чому таким, як вона, не допомагають ті, хто у змозі це зробити?

Може, слід узагалі скасувати на 6 чи 10 місяців (до року) стягування податків з колишніх безробітних — новонароджених підприємців? Той період, за який вони наперед забирали у центрах зайнятості належну їм допомогу для відкриття власної справи. А то що виходить? Одна рука дає, а друга одразу забирає. Кому це вигідно?

Коли ж підприємець після першого року роботи допомагає ще й іншим безробітним, створюючи робочі місця, то чому б не зменшити податок, який він має сплачувати, залежно від кількості створених ним робочих місць. Обласкував територію (довів до розуму довгобуд та ін.) — ще мінус якийсь відсоток від податку.

Та мова, звісно, не лише про Наталю Олександрівну. Цього року після ухвалення Закону «Про загальнообов'язкове соціальне страхування» в центрах зайнятості Запорізької області з метою зайнятися підприємництвом всі свої допомоги наперед отримали 750 осіб. І всі вони потребують підтримки. Не на словах, а на ділі.

Олександр АБЛІЦОВ.
Запорізька область.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

На одне робоче місце претендують 11 осіб

Проблема

І знову — у «підфлажники»...

Не знаходячи застосування своїм фаховим знанням та здібностям на батьківщині, нині майже 90 відсотків українських моряків, за свідченням деяких джерел, працюють під прапорами країн вільної реєстрації суден.

В одних все складається більш чи менш нормально, а другим нерідко доводиться пройти через доволі непрості випробування. Як ось і одеситу Валерію Пікановському, який ще два місяці тому борознив моря-океани на балкері, що належить одній із грецьких судноплавних компаній, а тепер «бюлетенить» у себе вдома. Радий, що все минається добре. Водночас заклопотаний складною дилемою: куди податися після одужання? На той же грецький «Океан Сюрф», власник якого начебто не проти відновити контракт? Чи десь в іншому місці шукати щастя? Точніше — більш-менш пристойного заробітку?

...У рейсі між двома марокканськими портами — Касабланка й Сеута — ніщо, здавалося, не віщувало біди, хоча океан трішки й штормило. Валерій, відпрацювавши вахту, вирішив розслабитися: зварив міцну каву й попрямував на палубу, на повітря. І досі не може зрозуміти, як усе те сталося: хвиля гойднула балкер так, що не втримався, об щось ударив чашкою, вона розлетілася вдрузки, кілька її уламків уп'ялися в руку. Першу допомогу надав собі сам, й гадки не маючи, як усе серйозно: промив рани, повиймав видимі осколки. Та почалася сильна кровотеча, зепнитромнів. Лікарів іноземні компанії на суднах зазвичай не тримають, отож за справу взявся капітан балкера Микола Колодяжний: промив і перев'язав рану, наклав на те місце лід. А коли Валерій очуняв, застеріг: травма, схоже, доволі серйозна, один з уламків засів у м'язах надто глибоко — витягти не вдалося, та й чи не перерізано сухожилля...

По прибутті до Сеути діагноз капітана, на жаль, підтвердився. Проте якоїсь кваліфікованої медичної допомоги моряк, по суті, не одержав: «заштопали» тамтешні ескулапи рану звичайними нитками, не застосувавши навіть наркозу, і «заспокоїли»: осколок, будемо сподіватися, сам вийде. А біль тим часом посилювався, рука висіла, мов обрізок корабельного каната. Не без труднощів дістали якийсь антибіотик, щоб убезпечити організм від загального запалення. І, підкоряючись розкладові руху судна, відпливли на Канари, сподіваючись отримати там кваліфіковану медичну допомогу. Далі обстежень і підтверджень діагнозу (уламок залишається в м'язах — його треба негайно виймати, сухожилля перерізане — його слід зшити, і не пізніш як протягом місяця від дня травми, інакше — довічне каліцтво) справа не пішла. Ми хоч сьогодні, сказали канарські лікарі, готові приступити до операції, ось тільки оплатіть її. Ціни в клініках називали різні — від 4,5 тисячі до 7,5 тисячі доларів. А де їх узяти, коли зарплата «пахне» десь там пізніше, по завершенні контракту? Капітан, зрозуміла річ, вчасно повідомив судновласника про нещастя, попрохавши грошей на операцію. А фірма — мовчок, ніби води в рот набрала. Така само реакція, точніше — жодної реакції, і на нові радіограми з балкера. Декотрі радили Валерію: звернися до ITF — міжнародна профспілка моряків захистить, змусить компанію розщедритися. А декотрі застерігали: тоді «чорного списку» тобі не оминути — навряд чи вдасться після одужання влаштуватися «під прапор» якоїсь з іноземних фірм, вони не люблять скаржників. Пристав до думки останніх, адже, справді, куди тоді податися після одужання? Потикавшись по зарубіжних клініках, усвідомив, що на одужання можна сподіватися тільки вдома, в Одесі. Гроші на авіаквиток, як і зарплату В. Пікановського за три місяці, капітанові М. Колодяжному у грецької фірми таки вдалося «вибити»...

Одеська крюїнгова компанія «Оушн лінк лімітед», очолювана Олександром Журавським, була лиш фірмою-відправником, і турботи про найнятих для іноземних судновласників українських моряків формально для неї закінчувалися з відбуттям їх у рейси. А по-людськи? Олександр Вікторович довго не роздумував: треба рятувати людині здоров'я, життя. Одразу дав «добро» на оплату фірмою операції. Почалися пошуки хірургів, які взялися б за неї, адже з часу травми вже минули два тижні, рана була доволі занедбана. Чотири дні на автомобілі, наданому тим же О. Журавським, гасав містом В. Пікановський, та все не безрезультатно: ті — боялися за наслідки операції, а ті — ніяк не хотіли збавити «апетитів» у платі за неї.

Та світ, як мовиться, не без добрих людей. «Афганець» Валерій Пікановський натрапив на «афганця» Іллю Гайдаржі, хірурга військового госпіталю. Той зробив свою справу швидко і блискуче. Сталося це 20 вересня нинішнього року, тобто через 18 днів після нещасного випадку в океані. Рука Валерія «ожила», хоча давати їй навантаження лікар-рятувальник ще не радить: трохи пізніше, каже, як добре зростеться сухожилля, повністю заживе рана, знову зможеш нести в морях-океанах свої вахти.

А де, на якому судні? Якій іноземній компанії запропонувати свою рабсилу? Знову тій, що над ним позбиткувалася?

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Передплатникам «Голосу» — призи газети
Дякуємо і вітаємо

Вінницька область

1. Побутовий газовий лічильник
Тумак Михайло Іванович — Бершадський р-н, с. Флорине, вул. Чкалова, 30.
2. Аудіокасета
Галайко Володимир — Жмеринський р-н, с. Коростівці, вул. Лісова, 19.
3. Новий музичний альбом заслужених артистів України Любові та Віктора Анісимових
Бучацька Юлія Станіславівна — Чечельницький р-н, с. Вербка, вул. Леніна, 58.
По виграші звертатися: Вінниця, Хмельницьке шосе, 7, кім. 1211, Скрипник Віктор Степанович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0432-32-40-16.

Волинська область

1. Телевізор
Дроздовський Степан Михайлович — Любешівський р-н, с. Залізниця
2. 50-літрова пластмасова бочка
Бутрим Ніна Василівна — Старовижівський р-н, с. Шкроби.
3. Чоловіче взуття
Гузей Віктор Максимович — Горохівський р-н, с. Мар'янівка, вул. Залізнична, 17.
Цьось Євгенія Улянівна — Старовижівський р-н, с. Мокре.
4. Чоловічий одяг (сорочки)
Васковець Іван Степанович — Ковель, вул. Крип'якевича, 6.
Вітюк Михайло Р. — Турійський р-н, с. Растів.
По виграші звертатися: Луцьк, Київський майдан, 9, каб. 108, Жижара Роман Зиновійович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-03322-402-49.

Дніпропетровська область

1. Санаторно-оздоровча путівка до кримської оздоровниці «Золотий колос»
Рассоха І. Т. — Дніпропетровськ, вул. Грінченка, б. 369.
Кононова Р. С. — Томаківський р-н, с. Новокиївка, вул. Центральна, 33.
2. Хутряна дитяча іграшка від дніпропетровської корпорації «Дитинство»
Гарнага Іван Омелянович — Нікопольський р-н, с. Першотравневе, вул. К. Маркса, 9.
Олексієнко Василь Володимирович — Кривий Ріг, вул. Подбельського, 27.
Шевченко Євгенія Володимирівна — Павлоград, вул. Пролетарська, 127.
3. Сувенірна дитяча іграшка-лялька
Лісогор Петро Павлович — Кривий Ріг, вул. Пушкіна, 10.
Головко Надія Володимирівна — смт Покровське, вул. 60 років ВЛКСМ, 5.
По виграші звертатися: Дніпропетровськ, Нечипоренко Микола Миколайович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0562-68-46-34.

Донецька область

1. Курси діагностики і лікування в «Госпіталі Ситько МРТ»
Алексеєнко Олександр Федорович — Красноармійський р-н, с. Гродівка, вул. Димитрова, 130.
Шульга І. О. — Горлівка, вул. Переломна, 19.
Доля Марія Дем'янівна — Ясинувата, квартал 102, буд. 7.
Лазник Олексій Никифорович — Волноваський р-н, с. Прохорівка.
2. Комплект книг на кримінальну тематику
Гаврик Петро Миколайович — Олександрівський р-н, с. Леваднє.
Куликов Георгій Михайлович — Торез, вул. Західна, 128.
Синиця Віталій Максимович — Родинське, вул. Краснолиманська, 50.
По виграші звертатися: Донецьк, Кущ Ліна Володимирівна, власний кореспондент «ГУ», тел. 94-08-61.

Житомирська область

1. Радіоприймач
Алексеюк Іван Павлович — Житомир, вул. Ватутіна, 37.
2. Костюм жіночий
Нарбут Микола Федорович — Коростень, вул. Крупської, 7.
3. Набір кришталевих бокалів
Вікарчук Галина Кіндратівна — Житомирський р-н, с. Іванківці.
Марчук Марія Крисонівна — Коростишівський р-н, с. Колодязьки.
4. Ріг сувенірний
Дем'янчук Олександр Костянтинович — Малин, вул. Комарова, 20.
Ковальчук Василь Федотович — Лугинський р-н, с. Путиловичі.
Верецун Віктор Захарович — Овруцький р-н, с. Городець.
Василенко Петро — Радомишльський р-н, с. Вирва.
По виграші звертатися: Житомир, майдан Рад, 12, кім. 227, Кавун Олексій Дем'янович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0412-22-08-57.

Закарпатська область

1. Комплект чоловічої білизни
Балтер Семен Михайлович — Ужгород, вул. Академіка Корольова, 9.
Верпаховський Володимир Станіславович — Берегівський р-н, с. Бене, вул. Ракоці, 144.
2. Колекція вин Іршавського винзаводу
Сливка М. С. — Свалявський р-н, с. Поляна, вул. Петрова, 28.
3. Штани чоловічі
Цанько Ласло Д. — Свалявський р-н, с. Дусина, вул. Зоряна, 39.
4. Сувенір роботи художниці Магдалини Белень
Воличко Маргарита — Виноградівський р-н, с. Веряця, вул. Червоноармійська, 34.
5. Путівка туристична на 12 днів
Немеш Іван Лукич — Тячів, вул. Леніна, 107.
По виграші звертатися: Ужгород, вул. Вавілова, 8, Гудзоватий Іван Степанович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-03122-17-3-82.

Запорізька область

1. Парасолька
Тристан Катерина Василівна — Куйбишевський р-н, с. Комиш-Зоря, вул. Жовтнева, 13.
2. Бібліотечка книг з автографами авторів
Синяк Василь Захарович — Оріхів, вул. Запорізька, 72.
3. Набір керамічного посуду
Шулежко Іван Герасимович — Кам'янка-Дніпровська, вул. Червоноармійська, 7.
4. Годинник
Прохорович Віра Павлівна — Куйбишевський р-н, с. Гусарка, вул. Гамова, 60.
По виграші звертатися: Запоріжжя, пр-т Леніна, 164, кім. 620, Аблiцов Олександр Іванович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0612-39-04-90.

Івано-Франківська область

1. Комплект фіточаїв
Березюк Яків Миколайович — Івано-Франківськ, вул. Львівська, 2.
Симовонюк Василь Михайлович — Надвірнянський р-н, с. Ланчин, вул. Незалежності, 10.
2. Ювелірні вироби із срібла
Яцишин Дмитро Юрійович — Рожнятівський р-н, с. Петранка.
Слюсарчук Юліан Гнатович — Долина, вул. Полуванки, 78.
Півторак Микола Дмитрович — Городенківський р-н, с. Корнів.
Гуменюк Наталя Степанівна — Богородчани, вул. Шевченка, 48.
Кіліба Надія Антонівна — Івано-Франківськ, вул. Будівельників, 10.
Березовський Арсен Григорович — Галич, вул. Шекети, 44.
По виграші звертатися: Львів, вул. Стрийська, 70-б, кв.13, Теленчі Оксана Євгенівна, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0322-34-02-27, 35-51-20.

Київ

1. Футбольний м'яч
Малий М. І. — вул. Академіка Туполєва, 5.
2. Волейбольний м'яч
Турченко Ф. Ф. — вул. Мостова, 13.
3. Баскетбольний м'яч
Полянський І. А. — вул. Жмеринська, 10.
4. Набір для настільного тенісу шведської фірми
Шевченко Тарас Федотович — пров. Тбіліський, 3-а.
5. Сувенірні сірники Рівненської сірникової фабрики
Головатий В. Е. — вул. Улітіна, 42.
Гаврилець І. П. — вул. Олеся Гончара, 46/48.
Момот Іван Кононович — б. Дружби народів, 8.
Корбут М. І. — вул. Котельникова, 89.
Ярликова Н. Г. — вул. Роздільна, 11.
Лепшей Анатолій Петрович — вул. Усурійська, 6.
Брагін Е. Д. — пров. Лісовий, 22.
Афанасьєва А. П. — вул. Вишгородська, 30.
Баркова Тамара Іванівна — вул. В. Піка, 20/54.
Мартиненко Євгенія Фадеївна — просп. Героїв Сталінграда, 50.
6. Компакт-диск запису концерту Бориса Гмирі
Євстратов Г. А. — вул. О. Телігі, 23-а.
Чайка В. К. — вул. Л. Гавро, 11-б.
Воропай М. Я. — вул. Чорнобильська, 21.
Матвеєв В. І. — пров. Задорожний, 3, корп. 3.
Кривонос А. О. — вул. Шота Руставелі, 25.
Виграші можна отримати в редакції. Запитувати відділ листів.

Київська область

1. Набір посуду для млинців
Удод Петро Володимирович — Переяслав-Хмельницький р-н, с. Гайшин, вул. Комсомольська, 8.
2. Набір салатниць
Настич Михайло Олександрович — Переяслав-Хмельницький, вул. Підварська, 58-б.
Кучеренко Марія Іванівна — Переяслав-Хмельницький, вул. Богдана Хмельницького, 199-а.
3. Пиво «Жигулівське»
Образцов Олексій Антонович — Васильківський р-н, с. Плесецьке, вул. Леніна, 15.
Ружинська Ганна Іванівна — Вишгородський р-н, с. Рудня-Димерська.
4. Сірникові набори Рівненської сірникової фабрики
Усатенко К. В. — Білоцерківський р-н, с. Терезине.
Перепелиця Володимир Лукич — Сквирський р-н, с. Безугляки, п/в Пищики.
Ткаченко Марія Костянтинівна — Богуслав, вул. Марка Вовчка, 19.
Савінська Надія Харитонівна — Ірпінь, вул. 74-ї стрілецької дивізії, 10.
Олексієнко Анатолій Антонович — Києво-Святошинський р-н, с. Малютянка.
Мандриченко Іван Андрійович — смт Ворзель, вул. Червоноармійська, 43.
Ружинський Микола Іванович — Вишгородський р-н, с. Рудня-Димерська, вул. Леніна, 27.
Шереметов Олександр Іванович — Баришівський р-н, с. Пасічна, вул. Чкалова, 97.
Кучеренко М. І. — Васильківський р-н, смт Гребінки, вул. Робітнича, 7.
Андросенко Іван Іванович — Броварський р-н, с. Красилівка, вул. Лесі Українки, 12.
5. Компакт-диск запису концерту Бориса Гмирі
Сидоренко Олександр Данилович — Яготин, вул. Поштова, 36.
Рибак Михайло Карпович — Біла Церква, вул. Східна, 14.
Чирва І. П. — Ірпінський р-н, с. Коцюбинське, вул. Будівельна, 2-а.
Бабяк Петро Ігнатович — Ірпінський р-н, смт Буча, вул. Польова, 24.
Шевчук Любов Іванівна — Обухівський р-н, с. Перегонівка, вул. Островського, 18.
Дятел Петро Васильович — Бровари, вул. Маяковського, 87.
Баранов А. А. — Ірпінь, вул. Шевченка, 3-а.
Гущін Василь Антонович — Макарівський р-н, с. Наливайківка.
Пискун Володимир Семенович — Миронівка, вул. Леніна, 141.
Герасименко Микола Купріянович — Боярка, вул. Дежнєва, 5.
Виграші можна отримати в редакції. Запитувати відділ листів.

Кіровоградська область

1. Телефонний апарат
Удовиченко Н. К. — Олександрія, вул. Луначарського, 8.
2. Настільний годинник
Калієвський Іван Федосійович — Олександрійський р-н, смт Приютівка, проспект Комсомолу, 30.
3. «Чіп-картка» для таксофону
Владико Неля Миколаївна — Кіровоград, вул. Кропивницького, 80.
Кравцова Т. А. — Олександрія, вул. Ушинського, 29.
Костащук Василь Т. — смт Новгородка, вул. Ульянова, 113.
Полтавець Петро Михайлович — Світловодськ, вул. Приморська, 68.
Сокуренко Василь Андрійович — Онуфріївський р-н, смт Павлиш, пров. Садовий, 29.
Бабенко Галина Семенівна — Бобринецький р-н, с. Мар'янівка.
Бойко В. С. — Помічна, вул. Перемоги, 76.
Клюєв Іван Єгорович — Пантаївка, вул. Фрунзе, 25.
Ткаченко Михайло Іванович — Петрівський р-н, с. Ганнівка.
Пивненко Н. В. — Олександрійський р-н, с. Звенигородка, вул. Берегова, 15.
По виграші звертатися: Кіровоград, вул. Дзержинського, 82/40, готель «Україна», 5-й поверх, кім. 502, редакція «Вечірньої газети», Бондар Олег Микитович, власний кореспондент «ГУ», тел. 24-06-45. Тел. для довідок 24-07-75.

Автономна Республіка Крим

1. Шкіргалантерейні вироби (сумки, портмоне)
Кобозева Вікторія Іванівна — Сімферополь, вул. Київська, 3.
Кулинич Валентина Петрівна — Джанкой, вул. Жовтнева, 223.
Жигалов Іван Вікторович — Феодосія, вул. Водостічна, 12.
2. Набори вин
Ширяєва Людмила І. — Джанкойський р-н, с. Рощине, вул. Леніна, 11.
Пашкова Інна Станіславівна — Сімферополь, вул. Куйбишева, 9.
Данько Федір Герасимович — Севастополь, вул. Леніна, 40.
3. Ящик пива
Максимиха Микола Олександрович — Красноперекопськ, 10-й мікрорайон, 4.
Мильчин Т. І. — Євпаторія, вул. Фрунзе, 63.
Доля Пилип Кіндратович — Сімферополь, Мирне, вул. Грушева, 21.
По виграші звертатися: м. Сімферополь, вул. Київська, 137, кв. 42., Хоменко Віктор Васильович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0652-22-33-23.

Луганська область

1. Косметичні набори (туалетне мило, шампунь, пральний порошок, канцтовари)
Марченко А. Г. — Слов'яносербський р-н, Зимогір'я, вул. Карла Маркса, 55.
Тоцька Лідія Демидівна — Лутугинський р-н, с. Успенка, вул. Комсомольська, 47.
Ляхов О. В. — Луганськ, кв. Левченка, 21-а.
Усатий Володимир Володимирович — Ровеньки, смт Кленовий, вул. Торгова, 21/1.
Кібал В. П. — Перевальський р-н, смт Фащівка, вул. Комсомольська, 44.
Бедарєв Олександр Миколайович — Кіровськ, смт Донецький, вул. Леніна, 45.
Мельник І. І. — Станично-Луганський р-н, с. Старий Айдар.
Кляченко Ганна Денисівна — Лисичанський р-н, Привілля, вул. Ломоносова, 21/1.
Писарев Володимир Пантелеймонович — Лисичанськ, вул. Українська, 24.
Манжула Віктор Григорович — Кремінський р-н, с. Красноріченське, вул. Свердлова, 42.
По виграші звертатися: Луганськ, вул. Лермонтова, 1-б, кім. 516, корпункт «ГУ», Антипова Алла Павлівна, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0642-53-13-77.

Львівська область

1. Комплект фіточаїв
Блашкевич Алла Олексіївна — Дрогобич, вул. Рєпіна, 1.
Мудрик Ганна Іванівна — Стрий, вул. Січових Стрільців, 16-б.
2. Ювелірні вироби із срібла
Денисів Теодор — Золочів, вул. Галицька, 2.
Кінаш Михайло Іванович — Сколівський р-н, смт Славське, вул. Д. Галицького, 4.
Гонор Є. О. — Соснівка, вул. 22 січня, 13-а.
Поліковська Валентина Михайлівна — Львів, вул. І. Франка, 165.
Василишин Михайло Миколайович — Стрий, вул. Красівського, 30-а.
Коземко Михайло — Кам'янка-Бузька, вул. Жовтнева, 16.
По виграші звертатися: Львів, вул. Стрийська, 70-б, кв. 13, Теленчі Оксана Євгенівна, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0322-35-51-20, 34-02-27.

Миколаївська область

1. Набір посуду «Грація»
Вильмовський Сергій Іванович — Арбузинський р-н, с. Воєводське.
2. Фарбопульт пневматичний
Каїка О. І. — Баштанка, вул. Політвідділу, 20.
3. Набір емальованого посуду
Донченко Василь Якович — Новий Буг, вул. Пролетарська, 61.
4. Набір алюмінієвого посуду
Волощак Степан Олександрович — Вознесенський р-н, с. Вознесенське, вул. 1 Травня, 22.
5. Замок врізний
Сазанов Євген Миколайович — Миколаїв, вул. 8 Березня, 12.
6. Чайник
Кіт Юлія Григорівна — Первомайський р-н, с. Кумарі.
Опанасенко Андрій Федорович — Братський р-н, смт Братське, вул. Лісова, 13.

Одеська область

1. Набір посуду «Грація»
Кошмелат Борис Миколайович — Березівка, вул. Кірова, 18.
2. Набір інструменту «Все для дому»
Нужненко Олексій Васильович — Іванівський р-н, с. Баланини, вул. Польова, 6.
3. Набір емальованого посуду
Токар Ніна Сергіївна — Арцизький р-н, с. Павлівка, вул. Миру, 18.
4. Набір алюмінієвого посуду
Клименко Семен Семенович — Біляївка, вул. Шкільна, 11.
5. Замок врізний
Балан Василь Іванович — Болградський р-н, с. Дмитрівка, вул. Ф. Курогла, 98.
6. Чайник
Литвин Параска Андріївна — Ізмаїл, вул. Хотинська, 84-б/9.
Галінський Віктор Павлович — смт Миколаївка, вул. Чапаєва, 12.
Передплатникам Миколаївської та Одеської областей по виграші звертатися: м. Одеса, Воротнюк Георгій Федорович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0482-22-47-69.

Полтавська область

1. Грошові виграші у 50 грн.
Яременко Ганна Василівна — смт Козельщина, вул. Леніна, 45.

Дудченко Олександра Сергіївна — Лубни, вул. К. Лібкнехта, 4.
Лях Олександра Якимівна — Кобеляцький р-н, с. Кишеньки.
Михайлик Володимир Гаврилович — Семенівський р-н, с. Наріжжя.
Юхименко Катерина Григорівна — Полтава, вул. Героїв Сталінграда, 14.
Пилипчук Микола Данилович — Кременчук, вул. Леніна, 9/16.
Кісін Ольга Прокопівна — Козельщинський р-н, с. Пригарівка.
Гармаш Іван Петрович — Решетилівський р-н, с. Жовтневе, 63-а.
Титаренко Ганна Яківна — Миргородський р-н, с. Попівка.
Олексенко Василь Степанович — Великобагачанський р-н, с. Чапаєвка.

2. Ящик полтавського пива
Стогній Василь Петрович — Кременчуцький р-н, с. Максимівка.
Лошкарьов Олексій Васильович — Кобеляки, вул. Київська, 6-а.
Линовицький Дмитро Петрович — Гребінка, вул. 20 років ВЛКСМ, 19.
Радченко Володимир Григорович — Глобинський р-н, с. Петрівка.
Карасюк Марія Мартем'янівна — Миргород, вул. Старосвітська, 22/5.

3. Водяний насос
Васильцев Федір Олександрович — Лохвицький цукрозавод, вул. Проектна, 7.
Маслюха Любов Андріївна — Кременчук, вул. Воїнів-Інтернаціоналістів, 3.

4. Сувенір з дерева
Писаренко П. П. — Велика Багачка, вул. Гагаріна, 23.
Даниленко Олексій Михайлович — Чутівський р-н, с. Артемівка, вул. Піонерська, 1.
Щербань Петро Артемович — Великобагачанський р-н, с. Чапаєвка.
Сауся Григорій Степанович — Чутівський р-н, с. Василівка.
Ющенко А. І. — Кременчук, вул. Пролетарська, 11.
Горбань А. І. — Полтава, пр. Торф'яний, 10.
Кора Володимир Митрофанович — Миргородський р-н, с. Зубівка.
Рибалкін Микола Михайлович — Гадяч, пр. Володарського, 7.
Кернична С. В. — Полтавський р-н, с. Кірове.
Радигін Г. М. — Полтава, вул. Героїв Сталінграда, 7.

5. Шахи
Палочкін Григорій Степанович — Миргородський р-н, с. Дібрівка.
Закаблук Михайло Васильович — Миргород, вул. Красносельська, 14.
Волжан Іван Степанович — Карлівка, вул. Леніна, 42/2.
Жолонко Ніна Михайлівна — Карлівський р-н, с. Варварівка.
Онушко Микола Степанович — Кобеляцький р-н, с. Лівобережна Сокілка.

6. Шашки
Должко Ростислав Васильович — Зіньків, вул. Котовського, 139.
Горбенко Григорій Якович — Глобинський р-н, с. Заможне.
Нараєвський В. В. — Гадяч, вул. Л. України, 20/2.
Дубина Дмитро Кирилович — Чорнухинський р-н, с. Мокіївка.
Дяченко Петро Васильович — Диканька, вул. Куйбишева, 53.

7. Мішок цукру
Аристархов П. К. — Полтава, вул. Баленка, 7.
Глушко Олена Борисівна — Новосанжарський р-н, п/в Суха Маячка, с. Рекунівка.

По виграші звертатися: м. Полтава, вул. Пушкіна, 115, кв. 21, Гринь Григорій Федосійович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0532-56-50-58.

Рівненська область

1. Набір постільної білизни від ТОВ «Комбінат деревинних плит»
Міцута Надія Андріївна — Володимирецький р-н, с. Городець, вул. Зарічна, 127.
Шута Тетяна Трохимівна — Рівне, вул. Соборна, 34.
Ушакова Парасковія Денисівна — Костопільський р-н, с. Майдан.
Арустам'ян Наталя Микитівна — Здолбунів, вул. Незалежності, 45.

2. Сережки бурштинові від ДП «Укрбурштин»
Котяй Надія Ісаківна — Дубровицький р-н, с. Великі Озера.
Климнюк Віра Євдокимівна — Дубенський р-н, с. Підлужжя, вул. Центральна, 102.

3. Бурштинове намисто
Гаркуша Ніна Іванівна — Березнівський р-н, с. Поляни.

4. Сувенірні набори сірників від Рівненської сірникової фабрики
Перета В. І. — Здолбунівський р-н, смт Мізоч, вул. І. Франка, 6.
Пацько Ольга Олексіївна — Корецький р-н, с. Сапожин.
Фролова Анфіса Володимирівна — Млинівський р-н, с. Острожець, вул. Перемоги, 52.
Цюх Теофіл С. — Острозький р-н, с. Країв.
Тишков Юхим Давидович — Сарненський р-н, с. Чудель, вул. Зарічна, 16.
Патрикей Дмитро Мусійович — Сарненський р-н, с. Мале Вербче.
Яковчук Ростислав Костянтинович — Рівне, вул. Д. Галицького, 1.
Залевський Олексій Іванович — Рівненський р-н, с. Городище, вул. Рівненська, 103.
Довгалець Валентина Федорівна — Гощанський р-н, с. Пустомити.
Наконечний Василь Володимирович — Гощанський р-н, с. Терентіїв, вул. 17 вересня, 2.

5. Грошовий приз у 100 грн. від ВАТ «Рокитнівський склозавод»
Казанчук Катерина Іванівна — Зарічненський р-н, с. Ненькович.
Полюхович Василь Олексійович — Зарічненський р-н, с. Олександрове, п/в Серники.

По виграші звертатися: м. Рівне, Юркова Олександра Давидівна, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0362-28-65-87.

Сумська область

1. Виграші у 40 грн. — 10 шт.
Московко Людмила Іванівна — Лебединський р-н, с. Штепівка, вул. Гагаріна, 4.
Пасивкін Кузьма Кузьмич — Конотоп, вул. Головина, 11.
Гродецький Казимир Антонович — Суми, вул. Пролетарська, 52.
Бурлака Іван Васильович — Краснопільський р-н, п/в Славгород.
Касьяненко Марія Федорівна — Ромни, вул. Засульська, 24.
Бала Михайло Андрійович — Великописарівський р-н, смт Кириківка, вул. Горького, 19.
Помазан Віктор Петрович — Охтирка, вул. Енгельса, 75.
Пучков Василь Іванович — Лебедин, вул. Кутузова, 14.
Скорик Алла Миколаївна — Білопілля, вул. Леніна, 85.
Сай Лідія Іванівна — Липоводолинський р-н, с. Підставки.

По виграші звертатися: м. Суми, вул. СКД, 6/1, кв. 24, Жмурков Владислав Рішардович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0542-36-61-00.

Тернопільська область

1. Компакт-диск запису концерту Бориса Гмирі
Дрегалюк Анастасія Павлівна — Збаразький р-н, с. Залісці.
Горошко Павло — Лановецький р-н, с. Борщівка.
Павзюк Мирослав Степанович — Теребовля, вул. Паркова, 3.
Ващило Сергій Семенович — Заліщики, вул. Ольжича, 26.
Мазур Надія Юліанівна — Чортків, вул. Огієнка, 20.
Борисюк Володимир — Бережани, пл. Ринок, 20.
Тулубінський Василь Кузьмич — Ланівці, вул. Зарічна, 31.
Кудрик Ольга Василівна — Зборівський р-н, с. Мшанець.
Рогозін Олексій Юхимович — Бучач, вул. Гнатюка, 10/2.
Литвинко Захар — Підгаєцький р-н, с. Голгоча.
Маковський Василь Іванович — Борщівський р-н, смт Скала-Подільська, вул. Запотіччя, 17.
Галаван Степан Максимович — Теребовлянський р-н, с. Гайворонка.
Мулик Олена Андріївна — Гусятинський р-н, с. Новосілка.
Івасечко Олександр Іванович — Збаразький р-н, с. Чернихівці.
Фуг Микола Костянтинович — Тернопільський р-н, с. Підгороднє, вул. Глибока, 10.

По виграші звертатися: м. Хмельницький, вул. Проскурівська, 56, Василашко Михайло Федорович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-03822-72-06-53.

Харківська область

1. Бібліотечка книг від фірми «Фоліо»
Рева Іван Васильович — Барвінкове, вул. Механізаторів, 28.
Горин Н. А. — п/в Комуніст-1, б. 42.
Жук Семен Гаврилович — Ізюм, пр. Тихий, 8.
Підручна Н. А. — Харківський р-н, м. Мерефа, вул. Руднєва, 24.
Прохватило Павло Максимович — Близнюківський р-н, с. Верхньоводяне.
Дядюх Павло Степанович — Харківський р-н, с. Кулиничі, вул. Миру, 6.

2. Лікувально-профілактичні засоби від фірми «Біола»
Можейко Олександр Віталійович — Сахновщинський р-н, с. Новодмитрівка.
Куденко Рудольф І. — смт Комсомольське, вул. Фрунзе, 1.
Приходько В. А. — Харків, вул. Сумська, 59.
Сільченко Іван Трохимович — Красноградський р-н, с. Наталине, вул. Красноармійська, 80.
Коврига Зінаїда Олексіївна — Люботин, вул. Харківська, 12.
Марков Анатолій Миколайович — Вовчанський р-н, с. Рубіжне, вул. Горбатова, 49/1.

По виграші звертатися: м. Харків, майдан Свободи, 5, Держпром, кімн. 388, Косий Микола Іванович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0572-47-41-53.

Херсонська область

1. Електрошашличниця
Костіна Л. С. — Херсон, вул. Кримська, 124-а.

2. Набір біжутерії
Реут Ганна Василівна — Чаплинський р-н, с. Хлібодарівка, вул. Радянська, 54.
Тананьєва Ольга Павлівна — Білозерський р-н, с. Киселівка.
Кузьменко Василь Павлович — Скадовськ, вул. Чкалова, 142.
Пономаренко Ольга Свиридівна — Херсон, вул. Миру, 10.
Миргород Дмитро Федорович — Цюрупинськ, вул. Чапаєва, 25.

3. Кавоварка автомобільна
Димитрова Ольга В. — Новотроїцький р-н, с. Василівка, вул. Малашина, 13.
Сажнев Микола Олексійович — Генічеський р-н, с. Щасливцеве, вул. Леніна, 69.
Білоус Макар Пилипович — Нова Каховка, смт Дніпряни, вул. Новоодеська, 64.

4. Куртка-вітрівка
Макаричова Зоя Олександрівна — Цюрупинськ, вул. Пролетарська, 42.
Бойко Микола Семенович — Каховка, пр. Новий, 8.
Руснак Григорій Митрофанович — смт Горностаївка, вул. 1 Травня, 51.
Веретельник Семен Пилипович — Херсон, пр. Будівельників, 27-а.

5. Вироби із художнього литва
Кухтєєва Клавдія Митрофанівна — Херсон, Зала Егерсеч, 21.
Ніколаєнко Ганна Хомівна — Каховський р-н, п/в Кам'янка.
Авдєєв Микола Федорович — Верхньорогачицький р-н, с. Ушкалка.

6. Набір продукції Херсонського підприємства «Хетеко»
Павловська О. В. — Херсон, пр. Текстильників, 13.
Кравченко Г. І. — Херсон, Кримська, 56.
Кулик С. І. — Херсон, пр. 200-річчя Херсона, 20.
Набокова С. С. — Херсон, вул. Гірського, 24.
Пастухов Б. Ф. — Чаплинський р-н, с. Світле.
Шипилов Степан Захарович — Голопристанський р-н, с. Стара Збур'ївка, вул. Червоноармійська, 9.
Горшиний Михайло Васильович — смт Велика Лепетиха, вул. Леваневського, 1.
Середа Григорій Степанович — Генічеськ, вул. Курасова, 10.
Шарлай Олександр Якович — Генічеський р-н, с. Петрівка, вул. Леніна, 31.
Реуцький І. В. — Цюрупинськ, с. Саги-2, вул. Підлісна, 29.

7. Набір продукції генічеського підприємства «Супутник»
Підгорний Анатолій — Генічеський р-н, с. Атамань.
Лобанова Зінаїда Федорівна — Генічеськ, вул. Червоноармійська, 15/2.
Бондаренко Микола Іванович — Нововоронцовський р-н, с. Осокорівка, вул. Нова, 2.
Погорілий Микола Антонович — Голопристанський р-н, с. Чулаківка, пр. Чапаєва, 1.
Гурковський Адам Петрович — Генічеський р-н, п/в Щорсівка, с. Бойове.
Сорока Ганна Петрівна — Нововоронцовський р-н, с. Любимівка.
Шаян Григорій Юхимович — Верхній Рогачик, вул. Берегова, 53.
Гула Олег Петрович — Генічеськ, вул. Воровського, 166-а.
Стукан Л. Г. — Білозерський р-н, Новотягинка.
Шестак Андрій Іванович — Чаплинський р-н, с. Іванівка, вул. Чапаєва, 42.
Довгополов Іван Олександрович — Велика Лепетиха, вул. Леніна, 93.
Личман Іван Євстахійович — Херсон, вул. 40 років Жовтня, 40.

8. Взуття домашнє
Ощипок М. М. — Білозерський р-н, с. Кізомис.
Турлюн Н. М. — Херсон, Покришева, 53.

9. Путівка до санаторію «Гопри»
Гоголь Л. М. — Херсон, вул. Горького, 35.

По виграші звертатися: м. Херсон, проспект Ушакова, 47, каб. 418, Брусилова Алла Георгіївна, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0552-26-36-32.

Хмельницька область

1. Санаторна путівка у курортну зону «Товтри»
Смирнова Валентина Василівна — м. Ізяслав, вул. Шевченка, ДОС, 13.

2. Корморізка
Загоройчук Михайло Олексійович — Кам'янець-Подільський.

3. Фотоапарат «SK — 107»
Лобас Юрій Іванович — Красилівський р-н, смт Антоніни, вул. Шевченка, 18.
Бондар Павло Іванович — Полонне, вул. Петровського, 21/1.
Каркула В. І. — Хмельницький, вул. Інститутська, 17/2.

По виграші звертатися: м. Хмельницький, вул. Проскурівська, 56, Василашко Михайло Федорович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-03822-72-06-53.

Черкаська область

1. Набір молочних продуктів
Шарапов Віктор Іванович — Черкаси, вул. Палехи, 1.
Куліш Віра Федосіївна — Черкаський р-н, с. Хутори, вул. Калініна, 111.

2. Мішок макаронних виробів
Белих Василь Васильович — смт Драбів, вул. Пархоменка, 18.

3. Ящик пива
Чернов Віктор Гаврилович — Кам'янський р-н, с. Михайлівка.
Євтушенко Микола Лаврентійович — Звенигородка, вул. Шевченка, 35.

4. Декоративне панно
Строкань Світлана Іванівна — Золотоніський р-н, с. Коробівка, вул. Садова.

5. Мішок борошна
Мовчан І. В. — Черкаси, вул. Сержанта Смирнова, 2.

По виграші звертатися: м. Черкаси, б-р Шевченка, 185, кім. 139, Титаренко Лідія Іванівна, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0472-47-12-87.

Чернігівська область

1. Чоловіча куртка
Трофименко Іван Андрійович — Чернігівський р-н, смт Олишівка, сел. Газопровід, 12.
Кохан Ганна Павлівна — Сосницький р-н, с. Купчичі.
Клунко Микола Федорович — Ніжин, вул. Шевченка, 24.

2. Пилосос
Бабич Антоніна Григорівна — Ніжинський р-н, с. Безуглівка, вул. 40 років Перемоги, 38.
Плющ Іван Венедиктович — Борзна, вул. Володарського, 8.

3. Праска
Жовтий Федір Григорович — Корюківський р-н, с. Холми, вул. Чапаєва, 78.
Ярошенко Ганна Степанівна — Козелецький р-н, с. Надинівка.
Сікун Михайло Єфремович — Носівський р-н, с. Мрин, вул. Запорізька, 1.
Мостепан Микола Кузьмич — Ніжин, вул. Нахімова, 11.
Карпець Володимир Федорович — Чернігів, вул. Свердлова, 75/2.

4. Запальничка для газової плити.
Півторацький Михайло Петрович — Ніжинський р-н, с. Вертіївка, пр. Леніна, 107.
Фурса Катерина Олексіївна — Ніжин, вул. Шевченка, 114.
Кушнір Іван Миколайович — Прилуки, пров. Західний, 4.
Кошарний М. Д. — Чернігівський р-н, с. Анисів.
Журба Григорій Павлович — Корюківський р-н, с. Козилівка.
Федорець Володимир Тарасович — Городнянський р-н, с. Володимирівка.
Трухан Ніна Олександрівна — Борзнянський р-н, с. Кинашівка, вул. Гайдара, 62.
Болдецька Зінаїда Іванівна — Чернігів, пр. Жовтневої революції, 84.
Ліхачов Володимир Лукич — смт Куликівка, вул. Щорса, 30.
Тарасенко Іван Михайлович — Бахмач, вул. Луначарського, 2/13.

5. Шкільна форма для дівчинки
Пасочка Дмитро Михайлович — Куликівський р-н, с. Дрімайлівка.
Сидоренко О. П. — Остер, вул. Чапаєва, 24.
Світлична Валентина Яківна — Городня, вул. 50 років ВЛКСМ, 23.
Литвин Софія Павлівна — Ріпкинський р-н, с. Нові Яриловичі.
Середенко Наталя Нестерівна — Козелецький р-н, с. Кіпті.

6. Радіоприймач
Кириченко Михайло Григорович — Прилуцький р-н, с. Яблунівка, вул.1 Травня, 27.
Мершинець Микола Іванович — Борзна, вул. Леніна, 3.

По виграші звертатися: 14000, м. Чернігів, Чепурний Василь Федорович, вул. Воровського, 10, тел. д.7-73-86, р.4-92-83. Павленко Сергій Олегович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0462-95-74-18.

Чернівецька область

1. Стілець з плюшевою оббивкою поліпшеної якості
Мещан Катерина Гаврилівна — Новоселиця, пр. Чапаєва, 3-а.

2. Стілець з оксамитовою оббивкою поліпшеної якості
Огородник Йосип А.— Чернівці, вул. Полєтаєва, 11.

3. Набір панчішно-шкарпеткових виробів
Левко Іван Миколайович — Хотинський р-н, Рукшин, вул. Миру, 65.

4. Чоботи гумові на поліуретановій підошві
Паскар Любов Василівна — Новоселицький р-н, с. Костичани.

5. Чоботи гумові господарські
Безручко Іван Григорович — Кельменці, вул. Бессарабська, 31.

6. Набір шоколадних цукерок
Мохорова Т. В. — Хотин, вул. Гагаріна, 6.

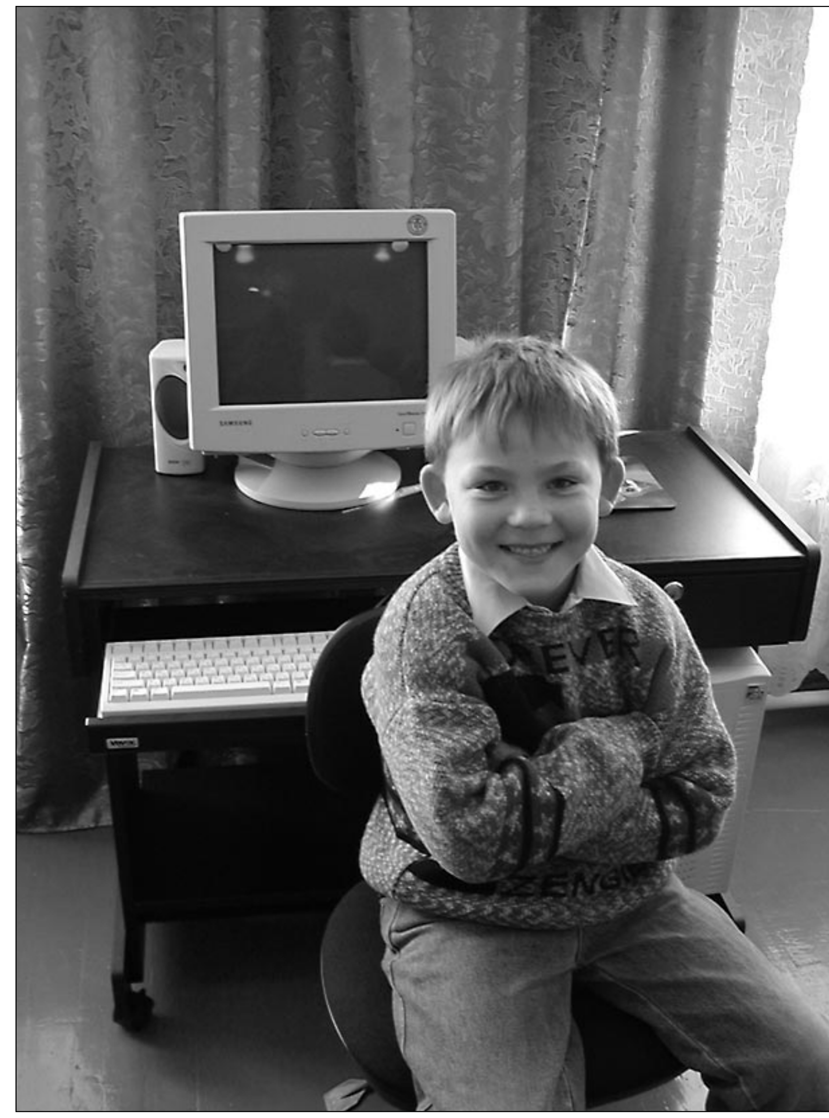
7. Набір свічок запалювання для автомашини — 1 шт.
Сурков Костянтин Макарович — Чернівці, вул. Сучавська,5.

По виграші звертатися: м. Чернівці, вул. Джамбула, 3, кв. 2, Бабух Василь Іванович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-03722-2-63-15.

Примітка: Розіграш призів проводився серед передплатників «ГУ» на рік та друге півріччя 2001 року. Наступний розіграш проводитиметься серед передплатників на рік та перше півріччя 2002 року. Виграші бажано отримати протягом місяця з дня опублікування.

Переможцям розіграшу приз видається тільки після пред'явлення паспорта та копії довідки про ідентифікаційний код. При цьому складається відповідний акт у двох примірниках, який підписують переможець (або особа, уповноважена переможцем) та представник редакції.

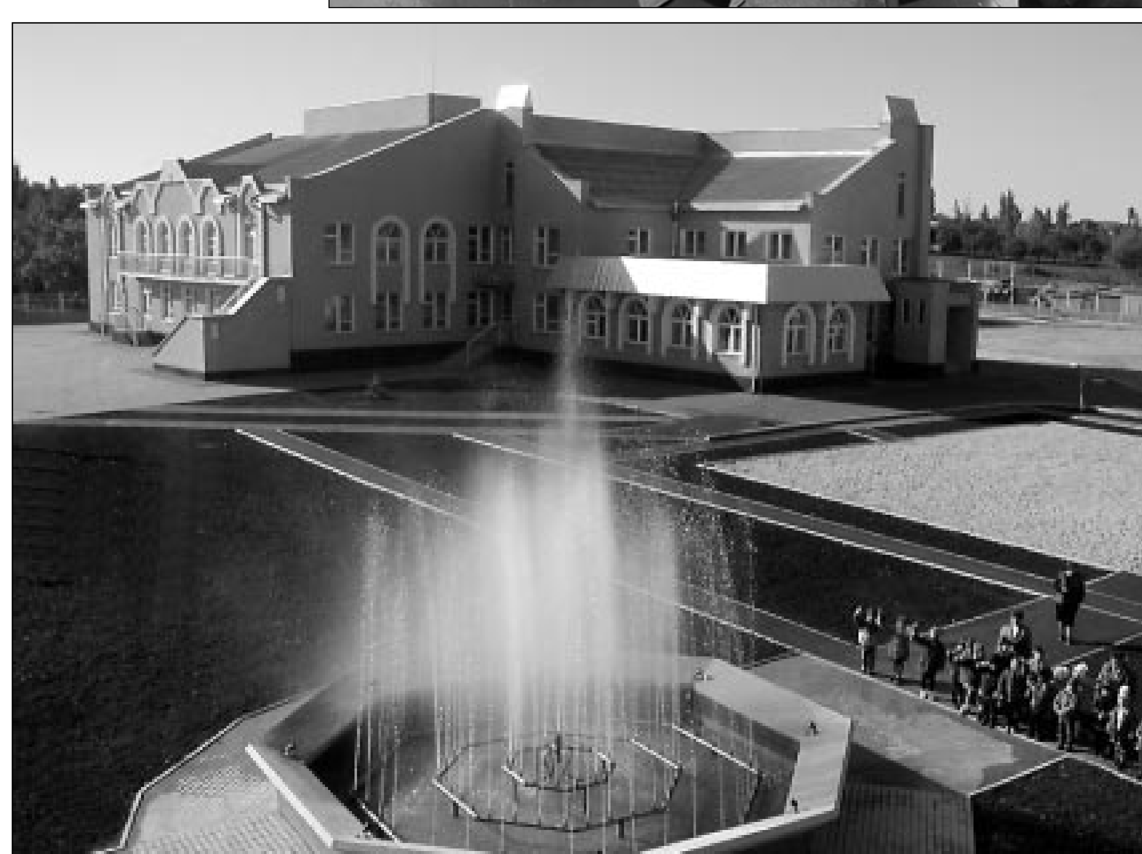

Парутинська казка для дітлахів

У селі Парутиному Очаківського району Миколаївської області звели справжній дитячий палац. Нині 120 щасливих дітлахів мають комп'ютерний клас, плавальний басейн, спортзал і навіть зимовий сад та балетну студію. І все це завдяки депутатові обласної ради Федору Іванову. Очолюване ним сільгоспідприємство «Ольвія» вклало в будівництво дитячого садка понад 2 мільйони гривень.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Коли апельсин істини падає на голову українця

Прем'єра

Режисер Сергій Буковський зняв новий документальний фільм «Червона земля». Ця земля (Terra vermelha) — південь Бразилії, штат Парана, де живуть нащадки українців, котрі переселилися туди сто років тому.

Цієї весни, збираючись до Бразилії, Буковський дав інтерв'ю нашій газеті. Ми тоді питали, чи нема тут загрози «бразильської шароварщини». Він цього не забув і перед показом відеоверсії фільму в Мінкультури єхидно сказав: «На шароварщину прийшли? Ну-ну...»

Та тема виникла невипадково: Буковський боїться нашого рідного кіношного етнографізму, мов чорт ладану, і всіляко його уникає. Але спробуй уникнути, коли берешся за таке: в джунглях великий хутір, де не забули українську мову! Це справді зворушливо, барвисто, патріотично, повчально. Плюс екзотика — Маркес, «Сто років самотності», карнавал!

Звісно, заради цього варто було вісім літ чекати (й дочекатись), поки Міністерство культури і мистецтв України профінансує експедицію.

Але сподіваної банальної екзотики у фільмі геть нема. І перше, що думаєш після перегляду: чого їхати в таку тьмутаракань, якщо у нас можна зняти те саме десь на Поліссі, за сто верст од Києва! Бо хутір — і в Бразилії хутір. Тут длубаються в землі, там теж. Там українці потроху змішуються з тубільцями, та й ми тут не гірші. Ну, їхній самогон «цитринівка» 18-градусний, наш кріпший. Ну, земля там червона, а не чорна. І все? А де повчальна ідея, підкреслена червоною ниткою?

Її нема. Нема у фільмі й явних скеровуючих акцентів. Так знімають кіно натуралісти: камера в кущах фіксує підряд папуг, коней, людей, туман, дощ, ріллю, дорогу. Дорога веде через гори до невидимого міста. Наш земляк каже: він ходив туди пішки, і якби ці кілометри скласти, можна б дійти до України. Втім, у фільмі мало слів. І не всі наші — собак і коней там кличуть попортугальськи! Гуляють весілля, порають скотину, орють землю, вирубують сельву — майже все мовчки. В кадр потрапляє падіння апельсина з гілки. Вважайте це яблуком істини, що впало на голову Ньютона. Алеця думка буде притягнутою за вуха, бо то просто впав апельсин, згідно з тяжінням землі. Апельсин потім з'їдає свиня.

І все ж істина прочитується. І вражає безжальною простотою: ці люди живуть так, як і сто літ тому, ще до приїзду сюди. Отже, виїзд за тридев'ять земель ще не є зміною долі? Якщо так, то цей фільм не лише про малі поселення українців у Бразилії, а про нас усіх — тих, хто за останні сто літ не зрушив з місця ні в часі, ні в просторі.

Кажуть, бразильська діаспора пропонувала знімати щось інше. Мовляв, серед наших тут є і лікарі, і юристи. Буковський нібито відповів: «У нас вони теж є!» Він, звісно, робив це не заради того, щоб когось принизити. Навпаки, робив з очевидною симпатією. Просто його цікавив не побут, а Буття. Реальний драматизм, а не глянцева екзотика.

Фінал фільму: трактор повзе на гору, на колеса намотується червона глина, а між тими колесами-жорнами сидить вуйко з акордеоном. А дорога веде на гору, а за тією горою ще одна, і так без кінця. Це, коли хочете, наша дорога до свого місця у світі.

Нам показують нас без самозамилування й самообману, тверезо і вдумливо. Такому фільмові варто віддати цілий телевечір. Бо ці півгодини екранного часу потребують передмови й післямови, що буде не менш цікаво, ніж сама картина. Бо є «закадрові» речі, які шкода втрачати. Ось, приміром: кіногрупа летіла до Бразилії літаком Королівських Голландських авіаліній KLM (спасибі, безплатно). А сто літ тому наші емігранти пливли туди кораблями Королівського флоту Голландії. Отаке кіно. Шкода, що його не всі помітять. Бо для таких фільмів у нашому телепросторі нема контексту. Якщо це піде десь між вестерном та футболом, ніхто й уваги не зверне.

Тож почавши з незвичайного, закінчимо банально: коли у нас буде телеканал «Культура», на якому подібне кіно матиме попит?!

Віталій ЖЕЖЕРА.

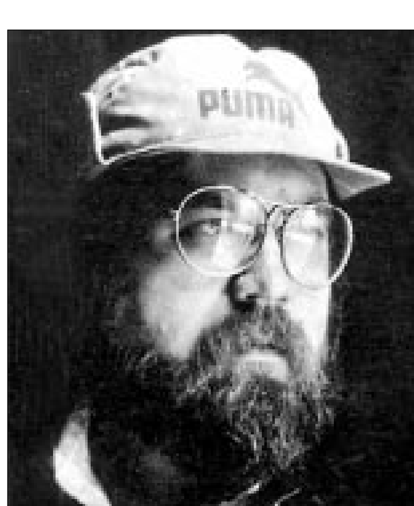
На знімку: Сергій Буковський серед білявих бразильців.

***P. S.** Картину знято на студії «Кінематографіст» (керівник Світлана Степаненко). Тут з 1989 р. випущено 232 фільми. Сергій Буковський, режисер (понад 30 фільмів). Едуард Тимлін, оператор (понад 300 документальних та ігрових картин, серед них «Янкі при дворі короля Артура»). Вадим Храпачов, композитор (музика для 80 фільмів, в т. ч. «Польоти ві сні та наяву»). Світлана Зинов'єва, продюсер, оператор, серед найвідоміших проектів — серія телефільмів «Мірь искусства». Автори щиро вдячні послу Бразилії в Україні панові Елдеру Мартінсу де Морайєсу за безкорисливу допомогу.*

Удар нижче хвоста

Книжкова полиця

Богдан Жолдак щойно випустив нову книгу оповідань «Антиклімакс». Вслід за тим хтось із молодих критиків назвав його великим письменником. Оцінка багато чого варта, бо нинішні молоді не люблять таких слів. Були й розчаровані: «Не смішно!» Теж прикметний відгук, бо Жолдак надто привчив нас іржати над своїми книгами!

В «Антиклімаксі» справді є трагікомічна інтонація. Вона була у Жолдака й раніше, але в цьому збірнику її явно побільшало. Власне, саме ця «не смішна» інтонація й робить автора великим, якщо такі визначення сприймати всерйоз. А чому ні? Тою самою стежкою ходили і Котляревський, і Вишня.

Чим хороша нова книга Жолдака? Щоб відповісти, краєм ока гляньмо на нашу сучасну літературу та іншу словотворчість — естраду, телевізію. Майже всюди там панує стьоб, пародія, деструкція. Все це, кажуть, нормально для епохи постмодернізму. І стьоб робить корисну справу: він осміює старі стереотипи. Воно то так. Але ми опинились у небезпечній ситуації: слово взагалі почало втрачати сенс. Навіть у газетах живі нормальні слова поголовно беруться в лапки — як двозначні! А література? Самим стьобом, навіть хорошим, ситий не будеш — а просто почитати вже майже нема чого!

Тепер озирнемось на Жолдака. Він визнаний класик саме стьобу. Він майстер суржику. Він — предтеча, старший навіть за самого Подерв'янського і бубабістів (один з них, Ірванець, утяв передмову до «Антиклімаксу»). О, Жолдак писав такі непарламентські тексти, що їх страшно згадати в нашій парламентській газеті!

І що ж робить оцей самий Жолдак у своїй новій книзі? Він робить сміливий крок назад-вперед. Він бере те, що саме успішно руйнував, — і сам же відбудовує. Він, не зраджуючи собі, повертається до нормального, милого нашій душі тексту, куди вміщається все — смішне, серйозне, ніжне. Книга справляє дивовижне враження: ніби Жолдак узяв нашу стару добру, ще не забуту прозу 60-х років — і переписав її. Переписав без обов'язкової «ідейної партійності», за яку мільйони школярів цю літературу зненавиділи. Отже, Богдан повертає тій літературі гідність, а нам — саму літературу. І навіть її героїв повертає. Скажімо, персонажі кількох оповідань — це ветерани війни, надто популярні в літературі радянського часу. Але у Жолдака вони, нарешті, не брешуть і говорять своїми словами. А ще одне оповідання варто згадати окремо. Воно зветься «Бугай». Несподіваний для Жолдака ліричний тон невловимо-явно нагадує початок шедевра Григора Тютюнника «Зав'язь». Але — тільки початок. Героїв звуть Ніна і Путя. Між ними — шкільна любов, та, що до першого поцілунку. Та до цього у Жолдака не доходить, бо раптом з'являється бугай, великий і страшний. Знищити його не можна, бо за бугая дали купу грошей. Отже, Путя захищає Ніну сам. І робить подвиг. Він майструє рогатку і виходить з нею проти бугаїська, як Давид проти Голіафа. Це геройчно. А закінчується все, як часто у Жолдака, ударом нижче хвоста. Путя заряджає рогатку гострим уламком чавуну, прицілюється — і відстрілює бугаєві ту деталь тіла, без якої бугай уже не бугай! Ну, без цього удару Жолдак не був би Жолдаком. У нього отак загинув навіть Берія, котрого маршал Жуков поцілив по тому самому вразливому місцю своїм «блискучим чоботом, що пройшов від Халхін-Гола до Берліна» (ветеранське оповідання «П'ятнадцять коп.»)!

Утім, книжку завершує оповідання, де мотив повернення в 60-ті роки є основним і дуже серйозним. Зачин фантастичний: нібито завдяки генній інженерії оживили Василя Стуса і виставили в музеї, під склом! Жолдакові заважає те скло, він його розбиває. І... все знову завершується арештом. Оповідання зветься «Там, де кінчається гра». Так можна було б назвати й усю цю книгу. Але вона зветься — як зветься. Мудрий Жолдак — він розуміє, що є межа гри і не все можна повернути. Але інколи варто розбити скло — щоб прорватися до живого і справжнього.

Віктор ЯРЧУК.

Видатні українці

Жовтобрюх з берегів Хоролу

На початок листопада припадає день народження (1905) українського мовознавця, доктора філологічних наук професора Михайла Андрійовича Жовтобрюха. Є чимало вагомих причин на те, щоб згадати сьогодні цю постать саме під рубрикою «Видатні українці». Хоча критерії «видатності» нині вельми розмиті, але якщо подумати —коли вони були якимись іншими?

Переді мною лежить узята з бібліотеки книжка. Це «Курс сучасної української літературної мови», автори М. Жовтобрюх та Б. Кулик, видано в Києві 1972 року. Очевидно, що підручником користувалось кілька поколінь студентів: зачитано до дірок. Хтось вирвав кілька перших сторінок, щоб не заважали, бо ж відомо, що там було — цитати про те, як невтомно турбувалися за українську мову Чернишевський, Ленін і Компартія. Але все, що далі, можна спокійно читати, не ризикуючи зашкодити своєму інтелектові.

Ми мало замислюємося над мірою стійкості тих, хто жив перед нами. У нас нібито є причина. Справді, оскільки нині життя стало небезпечним для мовознавства, нам ніколи думати про ті часи, коли мовознавство було небезпечним для життя! А професор Жовтобрюх жив і працював саме в ті часи. Канва його біографії промовиста: з 1930-го по 1937-й — викладач Запорізького педінституту. Від 37-го до початку війни — доцент педінституту в Києві (де після «виправлення філологічних помилок» лишилося в живих мало людей). Далі не менш цікаво: завідував кафедрою російської мови в Тюменському та Бухарському педінститутах. То не випадково: він боявся, що вдома йому пригадають давні звинувачення у «справі СВУ». Лише після смерті Сталіна повернувся в Україну, з кінця 50-х до середини 80-х працював в Інституті мовознавства імені Потебні та Київському педінституті.

Коло наукових інтересів Жовтобрюха — проблеми сучасної літературної мови, історія української мови та мовознавства, культура усної й писемної мови, соціолінгвістика, порівняльна граматика слов'янських мов. Звісно, філологія тієї епохи не обходилася без кон'юнктури, але в основі того, що робив Жовтобрюх, закладена та міра професіоналізму, що не піддається кон'юнктурі. Це те, що наближає філологію до математики та інших точних наук. Він написав багато підручників, книг та статей. Його (написана разом з В. Русанівським та В. Скляренком) «Історія української мови. Фонетика» (1979) є однією з найкращих спроб вивчення звукового складу української мови. Немало його статей вміщено в новітній енциклопедії «Українська мова», що вийшла в світ торік, через п'ять літ по смерті вченого. Кафедра філології Полтавського педінституту носить ім'я Жовтобрюха, туди ж передано більшість книг його бібліотеки.

Але нам цікаві не так філологічні тонкощі, як нюанси життєвої драми. Бо це те, без чого не обходиться біографія жодного видатного українця.

Він народився в селі Ручки Гадяцького району на Полтавщині. І до кінця життя любив це красиве село під Китай-горою, в долині Хоролу. І сумував за ним, і приїздив, і писав листи, і передав багато книжок до місцевої школи. Схоже на те, що це була нерозділена любов, бо ж який може бути практичний інтерес у полтавського колгоспу до професора філології? От якби він був генерал або міністр! Власне, це доля чи не всіх наших мовознавців. Поза наукою про мову вони невідомі тим, хто цією мовою розмовляє. Жовтобрюху, може, пощастило більше, бо його онук — всенародний улюбленець кіноактор Сергій Іванов, котрий зіграв Кузнечика у фільмі «В бій ідуть самі старики». І діда іноді згадуватимуть, згадуючи знаменитого онука. Обидва вони збиралися якось разом приїхати на Хорол, на батьківщину (бо онук її ніколи не бачив), та обидва так і не встигли.

Втім, Михайло Андрійович любив свою малу батьківщину, не вимагаючи взаємності. Залюбки допомагав тим школярам з полтавської провінції, котрі приїздили завойовувати вершини столичної науки й зверталися до нього по протекцію. Він колись сам був таким. Кажуть, дід Жовтобрюх делікатно (щоб ненароком не «провалити») розпитував вчорашніх сільських школярів про їхні знання. І ставив неважкі, але важливі для нього самого запитання. Приміром, любив питати: «Чи знаєте ви, хто такий Юрій Яновський?» Чому для нього важливо було саме це ім'я? Міг би спитати про когось «хрестоматійнішого» — абітурієнтові було б легше. В чім тут причина? Можливо, віддавши життя філології, котра в ті роки була надто регламентована й позбавлена польоту, Жовтобрюх мав у серці особливий сантимент до яскраво-крилатого романтика Яновського. І коли йому відповідали: «Знаю!» — він радів, бо знаходив рідну душу, для якої подібні імена не були пустим звуком.

Світлана КУШНІР.

Коли у нас буде телеканал «Культура»?

Національний банк України
Баланс

тис. грн.

№ ряд-ка	Найменування статті	01.10.2001	01.01.2001	№ ряд-ка	Найменування статті	01.10.2001	01.01.2001
	I. АКТИВИ				**II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ**		
1	Монетарне золото	741 586	672 099	8	Готівкові кошти в обігу	16 798 728	13 363 816
2	Вимоги до МВФ	11 434 969	11 068 434	9	Заборгованість перед МВФ	20 427 133	20 981 347
3	Кошти та депозити, що розміщені	12 940 284	7 483 862	10	Кошти та депозити, що залучені від банків	3 764 193	4 232 315
4	Цінні папери	8 836 733	10 126 493	11	Кредити, що отримані	259 579	447 868
5	Кредити Уряду	10 521 126	10 656 893	12	Кошти інших клієнтів	2 327 415	978 874
6	Кредити комерційним банкам та іншим позичальникам	619 368	683 815	13	Інші зобов'язання	1 125 348	991 519
					Усього зобов'язань	**44 702 396**	**40 995 739**
7	Інші активи	2 058 719	2 013 519		**III. Власний капітал**		
				14	Власний капітал	2 450 389	1 709 376
	Усього активів	**47 152 785**	**42 705 115**		**Усього пасивів**	**47 152 785**	**42 705 115**

Комерційний банк
«Кредитно-фінансова спілка «Експобанк»
повідомляє про зміну своєї назви на Товариство з обмеженою відповідальністю комерційний банк «Кредитно-фінансова спілка «Експобанк» на підставі внесення 24.10.2001 року запису до Державного реєстру банків.
Інші реквізити залишаються без змін.

Представництво **«КПМГ Холдінг Н. В.»,** зареєстроване Міністерством зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України 3 жовтня 1995 року, повідомляє про втрату Свідоцтва платника податку на додану вартість № 37542896.

Загублену державну ліцензію на виконання спеціальних видів робіт у проектуванні та будівництві серії УК № 01522, видану ТОВ «Проблемний інститут нетрадиційних енерготехнологій та інжинірінгу» Головним центром з ліцензування державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України 06.03.1998 р., вважати недійсною.

ВАТ
«Новоселицький кар'єр»
реалізує:

- *товарні блоки мармурові,*
- *колір — каштановий, світло-каштановий, 4-х категорій.*

Звертатися за адресою:
Закарпатська обл., Тячівський р-н., село Новоселиця, вул. Вайди,130.
Тел/факс (03134)61-622.

Господарський суд Вінницької області (21050, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) за заявою Могилів-Подільської об'єднаної державної податкової інспекції порушив справу № 856/5 про банкрутство ВАТ «Могилів-Подільське підприємство Райагрохім» (24000, Вінницька область, Могилів-Подільський район, смт. Вендичани, вул. Радгоспна, 6, код підприємства 05487515, р/р 260027690 ВОД АППБ «Аваль», МФО 302247.
Заяви санаторів і кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Через технічні причини у звіті, надрукованому 20.10.01, були допущені помилки. В зв'язку з цим правильним слід вважати даний звіт.

ТК КРЕДИТ БАНК

Фінансовий звіт АКБ "ТК Кредит"
За 3 квартал 2001 року

Ліцензія НБУ №245
від 28.04.1994 року
01054, м. Київ,
вул. Дмитрівська, 18/24

Звіт про прибутки за 3 квартал 2001 р. тис.грн.

РЯДОК	НАЙМЕНУВАННЯ СТАТТІ	Звітний період	Попередній рік
1.1	Процентні доходи	9 839	13 236
1.2	Процентні витрати	-7 995	-7 636
1	Чистий процентний дохід	1 844	5 599
2.1	Комісійні доходи	1 331	1 308
2.2	Комісійні витрати	-216	-237
2	Чистий комісійний дохід	1 115	1 071
3	Дивідендний дохід	0	0
4	Чистий торговельний дохід	75	226
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших инвестиций	0	0
7	Інший операційний дохід	628	1
8	Операційний дохід	3 662	6 897
9	Загальноадміністративні витрати	-1 267	-1 663
10	Витрати на утримання персоналу	-926	-1 333
11	Прибуток від операцій	1 469	3 901
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-485	-766
13	Прибуток до оподаткування	984	3 135
14	Податок на прибуток	78	-120
15	Прибуток після оподаткування	906	3 015
16	Непередбачені доходи/витрати	0	0
17	Чистий прибуток/збиток банку	906	3 015

Голова Правління Бушуєва І.В. Головний бухгалтер Верба Т.О.

Балансовий звіт за 3 квартал 2001 р. тис.грн.

РЯДОК	НАЙМЕНУВАННЯ СТАТТІ	Звітний період	Попередній рік
1	Кошти та залишки в НБУ	2 477	5 490
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках	20 653	14 037
4	Цінні папери на продаж	9 026	9 026
5	Кредити та заборгованість клієнтів	49 392	32 417
6	Інвестиційні цінні папери	23	0
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	1 810	1 678
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0	0
10	Нараховані доходи до отримання	3 531	4 164
11	Інші активи	1 366	351
12	Усього активів	88 278	67 163*
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків	26 567	9 000
14	Кошти клієнтів	34 569	31 048
15	Інші депозити	0	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	0	0
18	Нараховані витрати до сплати	333	89
19	Інші зобов'язання	112	102
20	Усього зобов`язань	61 581	40 238
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21	Статутний капітал	21829	21829
22	Капіталізовані дивіденди	0	0
23	Акції, викуплені в акціонерів	-1134	0
24	Емісійні різниці	5	5
25	Резерви	386	235
26	Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів	0	0
27	Нерозподілений прибуток	5611	4856
28	Усього власного капіталу	26697	26925
	Усього пасивів	88278	67164*

*** сума не збігається у зв'язку з округленням**

Хозяйственным судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) возбуждено дело о банкротстве ОАО «Александровский» № 18/185Б от 01.11.2001 г. (Александровский р-н, с. Высокополье, ул. Садовая, ОКПО 04342217, р/с № 26001200064001 в ТОБО Александровка, МФО 334022.

АТЗТ Страхова компанія
«Народна страхова компанія»

повідомляє про проведення Загальних зборів акціонерів, які відбудуться 25 грудня 2001 р. о 14.00 за адресою: 03068, м. Київ, вул. Василенка, 7-А.

Реєстрація акціонерів та їх представників проводиться з 12.00 до 13.45 год. за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

- Про збільшення Статутного фонду Товариства;
- Затвердження змін до статутних документів Товариства.

Інформація про збільшення Статутного фонду АТЗТ Страхова компанія «Народна страхова компанія»

Збільшення Статутного фонду Товариства здійснюється шляхом додаткового випуску акцій за рахунок додаткових внесків акціонерів та третіх осіб з метою підвищення платоспроможності та підвищення фінансової стійкості АТЗТ Страхова компанія «Народна страхова компанія» (Протокол № 14 від 02.11.01 р.).

Розмір збільшення статутного фонду Товариства на 2 101 000,00 гривень кількість простих іменних акцій — 2 101 000 штук, номінальною вартістю 1 гривня. Привілейовані акції не випускаються.

Права акціонерів при додатковому випуску акцій не змінюються та обумовлені умовами випуску акцій. У разі виникнення у власника акцій товариства документально підтверджених прямих збитків, пов'язаних зі зміною Статутного фонду Товариства, можливість та порядок їх відшкодування буде визначатися Загальними зборами акціонерів.

Акції (сертифікати акцій другої емісії, акціонери отримують у строк не пізніше, ніж через шість місяців після реєстрації випуску у ДКЦП та ФР). Місце отримання акціонерами додаткової кількості акцій — 04080, м. Київ, вул. Фрунзе, 19/21.

Для участі у зборах при собі мати:

— документ, що засвідчує особу акціонера або довірену особу;

— доручення на право участі для повноважних представників акціонерів.

Дирекція АТЗТ Страхова компанія «Народна страхова компанія».

Про справу, час і про себе

Ювілей

Мабуть, не так багато знайдеться керівників вузів, імена котрих буквально асоціюються з назвами очолюваних ними навчальних закладів. Саме такий Микола Скрипніков — академік, ректор Української медичної стоматологічної академії. Адже колишні студенти на запитання: «Де навчалися?», відповідають просто і ясно: «У Скрипнікова!». Ректора рідко можна застати в кабінеті, особливо тепер, коли УМСА відзначає своє 80-річчя.

Начальник управління охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації Віллій Волченко, ректор УМСА академік Микола Скрипніков, проректор УМСА професор Євген Воробйов

— Це — дата. Досить значуща, — каже він і розповідає про справу, час і трохи про себе. Власне, про життя.

Чи можливо лікуватися на Полтавщині не у випускника УМСА? Зазвичай ні, бо таких тут усе-таки переважна більшість. І серед них — ціла плеяда висококваліфікованих фахівців. Це справді професіонали, достойні своїх вчителів: академіка Вадима Воробйова, професорів Рафаїла Синельникова, Тамари Золотарьової, Лілії Григор'євої, Павла Максименка.

Серед вузів України цей — найстарший, де готують стоматологічні кадри. Заснований 1921 року в Харкові, а в 1967-му переведений у Полтаву. Нині тут навчається 3,3 тисячі студентів на семи факультетах. На 50 кафедрах навчальний процес забезпечують 70 докторів наук (із них 48 — професори), 294 кандидати наук. Це сповна задовольняє вимоги студентів до навчання, а він, тобто студент, сьогодні зовсім не «шаровий», а досить критичний до рівня підготовки. Саме це дає змогу академії бути провідним закладом в СНД з підготовки стоматологів і впроваджувати програму реформування охорони здоров'я в Україні. Один із її аспектів — проведення поглиблених медичних оглядів та оздоровлення сільського населення. З початку року у 18 районах області (з 25) оглянуто 126 тисяч мешканців.

Сам Микола Скрипніков — академік, його дружина Таїсія Петрівна — професор, а сини Петро й Андрій — наукові співробітники УМСА. Без перебільшення, для них це — рідний дім. З його історією, сьогоденням і майбутнім. Як, власне, і для всього колективу.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

Доцент Олена Проніна на заняттях з комп'ютерної медицини

Музей підземних скарбів

Вихідного дня музей коштовного і декоративного каміння у Володарську-Волинському відвідала представницька делегація з Києва — працівники різних міністерств. Після тривалої екскурсії по залах гостей повезли показати шахту, поряд із якою — давні виробки, де видобування самоцвітів велося колись відкритим способом. Бачили б ви, з яким захопленням кияни шукали у відвалах камінці, які хоч віддалено нагадуватимуть їм про те, що вони оглянули в музеї...

Справді, варто хоч раз побачити це зібрання коштовностей — єдине в Україні, як враження залишаються на все життя. Я відкрив для себе красу поліських коштовних і декоративних каменів три десятиліття тому. Спершу був спуск у шахту. Вона зовсім не схожа на вугільну чи соляну. Це тунель у суцільній товщі граніту, який прохідники ведуть до місця, де бурильники виявили «комори» з цінною сировиною. Крізь камінь просочується вода, а те, що вона розчинила на своєму шляху, залишає химерні візерунки на склепіннях... А потім показали те, заради чого «вгризаються» сотні тисяч кубометрів граніту. Мене перехоплювало. Бо й не уявляв до того, що природа може створити таку красу. Тоді репортаж навіть не міг потрапити на газетні шпальти: геть усе було державною таємницею — і самі шахти, і те, що в них видобували. Бо створене було те підприємство на єдиному в Європі родовищі п'єзокварцу заради того, щоб давати нашій «оборонці» цінну стратегічну сировину. Берил, топаз та інші мінерали, які йдуть на виготовлення ювелірних виробів, видобували попутно.

Найцінніші, неповторні знахідки, те, що язик не повернеться назвати просто сировиною, геологи передавали до колекції підприємства. Започатковано її 1951 року — півстоліття тому. Зібрання мінералів і коштовного каміння було гордістю колективу. Але наш час приніс стрімкі зміни, постало питання приватизації підприємства, яке, до того ж, опинилося у вкрай скрутному економічному становищі. Всі розуміли: представлені в колекції підземні скарби — то надбання загальнонародне, про їх приватизацію і мова не може йти. Але були варіанти. Наприклад, забрати все до Києва. На щастя, було прийнято єдино правильне рішення: згідно з постановою Кабінету Міністрів від 11 грудня 1996 року на базі колекції підприємства «Кварцсамоцвіти» створено музей коштовного і декоративного каміння. Його передали надійному господарю — Міністерству фінансів України.

Про авторитет музею свідчить уже те, що його включено до маршруту ознайомчих поїздок працівників дипломатичних представництв по Україні. Щойно тут побувала друга група дипломатів різних країн. Популярний музей і серед фахівців. Книга відгуків — то мовби путівник по світу. От який запис залишили професори Шант і Джін Агрел із Кембриджа: «Ця колекція справді неймовірно цікава. Пояснення, які ми почули, дали нам дуже багато інформації, і її затьмарила тільки розкішність зразків, які ми навряд побачимо в іншому місці. Особливо чорні кварци, зелені берили і поліхромні топази. Поздоровляємо вас».

Вигравють усіма відтінками зеленуватого кольору кристали берилу, вражає своєю прозорістю гірський кришталь, а поряд — золотаво-жовтий (цитрин) і димчастий (раухтопаз) кварц, чорний моріон, рожеві, блакитні й рожево-жовті топази, кристали аквамарину кольору морської води, багряно-фіолетовий аметист, зелений і фіолетовий флюорит, надзвичайно рідкісний фенакіт... Унікальні зразки мають персональні назви. Ось кристал топазу «Джерельце». І справді, таке враження, що природна посудина заповнена кришталево чистою водою. Важко відірвати погляд від кристалів топазу «Казка», «Золоте Полісся». А на патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета, розповідають, особливе враження справив зросток берилу «Апостоли Петро і Павло». Є кристали, що мають імена академіків Ферсмана та Євгена Лазаренка, — це данина шани за той поштов, що вони дали у вивченні геологічних багатств цього краю.

А серед коштовностей з інших регіонів є і стенд, присвячений бурштину. Коли під час екскурсій директор музею Іван Василишин затримується біля нього, його тягне на спогади. Адже багато років працював головним геологом «Кварцсамоцвітів». А під склом — диплом, вручений йому за відкриття Клесівського родовища бурштину на Рівненщині. Заступник директора Віталій Лизун — теж геолог, довго працював на Памірі, а після проголошення Україною незалежності повернувся на батьківщину. Це їх та багатьох їхніх колег мав на увазі білоруський геолог С. Зубович, який залишив у книзі відгуків такий запис: «Дуже вдячний уряду України і геологам-ентузіастам, які в наші суворі часи зберегли цю колекцію музею — перлину світового рівня за унікальністю та пригожістю світу мінералів».

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Вісті з Кам'янця-Подільського

Унікальний метод

Високу оцінку і щире захоплення висловили головному лікареві міської лікарні Анатолію Сьомку та хірургові Юрію Квасневському європейські колеги на симпозіумі урологів, який відбувся у польському місті Жешуві. Досі жодній клініці світу не вдавалося знайти оптимальний механізм підрахунку втрати крові під час операції на передміхуровій залозі. А кам'янчани самостійно розробили і запропонували до використання свій метод, що дає змогу хірургам розробляти моделі кожного конкретного оперативного втручання.

Дожартувалися

Одна кам'янецька пенсіонерка надіслала борошно літньому чоловікові... в конверті. «Благодійниця» забула, що сусід недавно переніс інфаркт. Отримавши такого листа з білим порошком, адресат дивом не зазнав другого серцевого нападу.

Оперативне розслідування, проведене працівниками СБУ, виявило злу жартівницю та її помічників-онуків, котрі тут же розкаялися і навперебій почали просити вибачення у сусіда. Вони не знали про серйозні правові наслідки за такі жарти. Та незнання законів не звільняє від відповідальності.

У новій обгортці

У Кам'янці-Подільському відкрито інформаційно-розрахунковий центр комунальних платежів, який об'єднує в єдиний банк даних усю інформацію у цій галузі. Кам'янчани довго чекали повернення втраченої можливості сплачувати за «комуналку» на найближчій пошті чи в сусідньому банку. До старої традиції додалася й новація: тепер люди, як кажуть, не відходячи від каси, зможуть і довідку про заборгованість чи переплату отримати, і взяти довідку для оформлення субсидій.

На думку начальника центру Анатолія Третяка, координація всіх комунальних платежів в одних руках дасть можливість міській владі оперативніше та дійовіше працювати з підприємствами цієї галузі. І з населенням, запровадивши адресну роботу з боржниками. Неімущим допомагають оформляти субсидії, а імущих неплатників тепер частіше викликають до суду. Згодом центр візьметься і за обчислення субсидій.

Урни в партійних кольорах

Стало чистіше в місті, коли місцевий осередок Партії зелених України подарував місту 50 урн для сміття. Вистачило їх, щоправда, лише на центр. Тому міська влада закликала місцевих політиків підтримати зелених і дозволила фарбувати урни в будь-які партійні кольори.

Булка, як сонечко, — сироті

Першу приватну шкільну їдальню відкрив у школі № 15 підприємець Ростислав Ярема, чим порушив свята святих міжшкільного комбінату харчування. А учні, вчителі п'ятнадцятої, а також слухачі Перших Київських державних курсів іноземних мов (працюють у приміщенні школи) просто щасливі: такого багатого меню і такої смакоти навіть дома не буває. А запашний чай лише за 10 копійок та кава за 27, рум'яні сонячні булочки приваблюють школярів з інших шкіл.

Щодня безплатні обіди від Яреми отримують троє учнів-сиріт.

Віра ШПИЛЬОВА.

Фотофакт

100 вагонів-хоперів для перевезення мінеральних добрив вирушать у Росію з ВАТ «Стахановський вагонобудівний завод» згідно з контрактом, укладеним з інвестором — «Групою «Альянс».

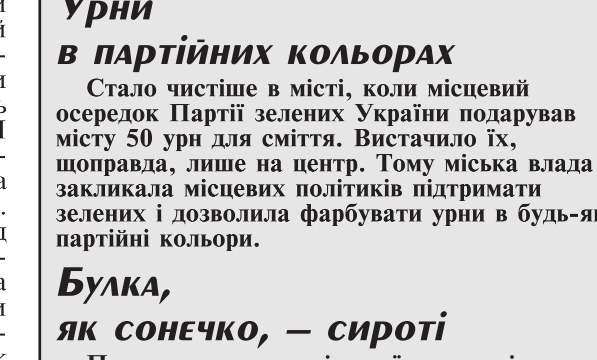

Фото Вадима ЛЄСНОГО (Укрінформ).

А кохання є!

Десята муза

Особливо в кінематографі, вважає одеський кінорежисер Микола Седньов. Тим паче — в дитячо-юнацькому. Режисер прагне протиставити «чорнусі», «порнусі» та «мокрусі», що заполонили екрани, чисте, світле й добре кіно.

Кілька тижнів тому в березовому гаю неподалік Одеського аеропорту М. Седньов розпочав зйомки своєї нової стрічки за власним сценарієм «Вишивальниця в сутінках». Стрічка має стати другою в трилогії про перше кохання. Нагадаю, що першим десять років тому був фільм «Прокинутися в Шанхаї». Доля його водночас щаслива і сумна.

Картина, що схвильовано й нестандартно розповідала про кохання молодих на тлі тодішніх перебудовних реалій, здобула чимало фестивальних призів, демонструвалася у півтора десятка країн. Проте залишилася непоміченою у нас.

«Вишивальниця в сутінках» — це вже сходження. Хоча режисер знайшов за можливе підкреслити взаємозв'язок між двома своїми стрічками. Навіть імена головних героїв не змінював: Віталій та Олена. Вони, як і їхні попередники, також намагаються зорієнтуватися в колізіях реальності, у стосунках між собою. Сам М. Седньов характеризує ідею фільму так:

— Проповідування християнських цінностей та повернення до національних джерел як запорука відродження духовності суспільства.

На роль Олени запрошено студентку Київського національного університету культури Тамару Борбот. На роль Віталія — Валерія Крупеніна, випускника одеської театральної студії. Одну з головних ролей грає зірка української сцени, народна артистка України Наталія Сумська.

Стрічку вирішено знімати прискореними темпами: два-три місяці. Не так тому, що все, мов по маслу, як навпаки — через безгрошів'я. Бо час, як відомо, — гроші.

Фільм знімається на замовлення Міністерства культури і мистецтв України. Та з Держбюджету виділено лише третину вкрай урізаної, мінімально необхідної суми. Решту, сказано, шукайте самі. М. Седньов та його помічники шукають. Стукають у двері голови облдержадміністрації та Одеського міського голови, звертаються до бізнесменів. І хапаються за голови: «Невже доведеться припинити зйомки?»

Хочеться вірити, цього не станеться.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.

Ось-ось пролунає команда: «Мотор!» (зліва направо: Микола Седньов, Тамара Борбот і Наталія Сумська)

Про те, що було і буде

Еліксир молодості тут ні до чого

У Запоріжжі проходив черговий тур фестивалю краси «Чарівна пані». Те, що фестиваль передбачає участь жінок 25—40-річного віку, свідчить лише про одне: на початку XXI століття краща половина людства перестала старішати. Ще одна умова змагання: учасниці повинні бути успішними у кар'єрі та особистому житті. А таких у нас чимало. Досить нагадати, що крізь сито початкового відбору просіяли аж 65 найчарівніших та найрозумніших.

На знімку: одна з конкурсанток — співачка Світлана Смоліна перед виходом на сцену.

Фото УНІАН.

Віртуальне журі — не лояльне

Учасників третього міжнародного конкурсу молодих піаністів імені Алемдара Караманова, який відбудеться в Сімферополі з 12 по 23 листопада, обирає віртуальне журі. Боротьба конкурсантів поки що триває в картинній галереї «КЕП». Це вже заключний етап відбору. Тепер про тих, хто бажає взяти участь у конкурсі, можна дізнатися з файлів на спеціальному сервері. А віртуальне журі з різних країн прослуховує виконання п'єс всесвітньо відомого кримчанина Караманова і виставляє бали. Нині журі визначає, хто з лауреатів Інтернету, розкривши комп'ютерне інкогніто, вийде на концертну сцену Сімферопольського музучилища. Досі конкурси проводили за рахунок спонсорів. Нинішній, за постановою Ради міністрів автономії, отримав державну підтримку. Адже конкурс став відомий і шанований у світі.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Сувої, шофари, таліти...

Уперше за 80-річну історію Черкаського обласного краєзнавчого музею тут виставлено понад 20 примірників стародавніх сувоїв на пергаменті — єврейських тор, датованих кінцем XVIII—початком XIX століть. Ці раритети, а також древні шофари (музичні інструменти) й таліти (молитовні покривала) стали основою виставки «Предмети єврейського культу та побуту».

Допомогли організувати виставку єврейська об'єднана громада «Зв'язок поколінь» та спілка єврейських жінок. Вони надали музею родинні реліквії, котрі використовуються на обрядових святах — кідушні келихи, свічники, тарелі. Виставлено також унікальне «плаття» для тори, якому кілька сотень літ. Вишите коштовними нитками, воно було реставроване єврейською громадою у США, і знову повернулося до Черкас. Відновлення раритету стало у 15 тисяч американських доларів.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Забава в лазні

Гастролі

Світ прагне нових видовищ, і в цьому він незмінний. Слово «забава» є практично в кожній із слов'янських мов. Але, як на мене, це поняття найхарактерніше для поляків. Вони знаються на таких речах!

Казімеж — район Кракова, колись єврейський квартал, у центрі якого стояла лазня. У ній влаштовувалися ритуальні омовіння, що надавало місцю певної недоторканності. Кажуть, у роки другої світової в лазні підпільно виготовляли гранати. Ця забава скінчилася сумно — розстрілом. Про це розповідали нинішні мешканці казімезької лазні, які влаштували там театр. Вони привезли до Києва виставу за п'єсою Славоміра Мрожека «Забава».

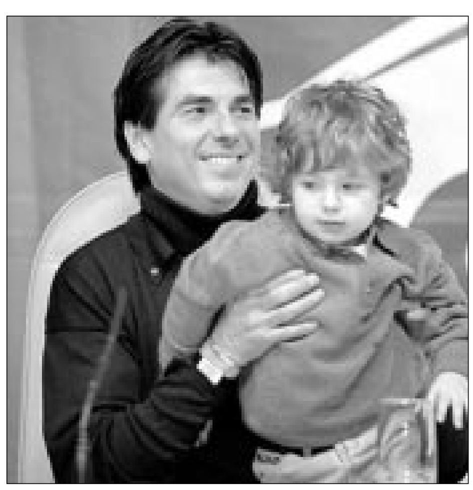
Троє безтурботних чолов'яг усіма фібрами душі налаштувалися на забаву — однак двері, за якими все мало відбуватися, зачинені. Хлопці в розпачі: там, за дверима, забавляються без нас?! Але за дверима нікого нема. Ідея-фікс — Забави! — у хлопців така сильна, що набуває рис фізіологічної потреби. Це смішно і сумно. Яких лише способів розважитися вони не вигадують — усе марно. Не гріє ні реп, ні наркотики, ні мордобій, ні голубий секс. І коли ідея так оволодіває ними, що один здатен убити іншого заради бажаного гострого відчуття, коли один із них відчув, що смерть — ось вона, поряд — настає момент просвітлення.

Здалося, що поляки ділилися з нами тим, що їм болить. Але це знайомо й нам: власна вторинність, меншовартість, відчуття, що справжнє свято відбувається за чужими зачиненими дверима. Чому ми розучилися творити свято для себе самих?

Режисер Бартош Шидловський ставиться до своїх героїв поблажливо. Хай іронічно, хай жахається з того, що витворяють часом ці близькі йому мавпочки, але хреста на них не ставить. У цьому є свій сенс. Казімеж нині район криміногенний, іноді до театру «Лазня» заходять типи явно не театральної закваски. Часом трапляються конфлікти. Але в «Лазні» правило — сюди ніколи не викликають поліцію. У цьому — ніби етичний фундамент їхньої роботи. Забави мусимо влаштовувати самі — з усіма наслідками, що з них можуть випливти. Сказане можна адресувати не лише Театральному об'єднанню «Лазня», а й Польському інститутові в Києві та Продюсерській агенції «Мистецьке березілля», які сприяли приїздові колективу в Україну.

Ніна ІЩЕНКО.

У нас на орбіті — «космічний» музикант

Фотоусмішка

Лідер легендарного гурту «Спейс» Дідьє Маруані приїздив до Києва із сином Рафаелем. Засновнику електронної команди влаштували грунтовніший, «довший» прийом. Музиканту сподобалася наша столиця. І він мав трохи більше часу роздивитися те, на що не звернув увагу минулого разу. На жаль, інтерес до особи гастролера помітно зменшився. Шоу-бізнес — річ жорстока... Хоча людям не дуже юним було приємно згадати свою молодість на концерті «Спейс» в палаці «Україна». А також послухати телевізійні інтерв'ю з ним. До того ж публічна поява із сином була не випадкова: Маруані взяв участь у благодійній акції «Дитяча лінія в мистецтві».

Фото Сергія АЛЕКСАНДРОВА (УНІАН).

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311205.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37,
441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos